

NAPOLEON A HÓDÍTÓ, A DIKTÁTOR ÉS A SZERELMES FÉRFI

Ma kezdük meg

„Császár” című regényünk közlését

12

T. p.

Ára 1/2 dinár

POSTARINA PLACENA U GOTOVOM

Reggeli Ujság

16. évfolyam 167. szám

Szerkeszti
Andréc Dezső

Noviszád, 1935 július 18. csütörtök

Földet ad a Reggeli Ujság

A kormány 1936 január 1-től kezdődően egyharmadával leszállítja a földadót

A pénzügyi bizottság megszavazta a felhatalmazási javaslatot — Ujra megkezdődtek a tárgyalások a kormánytömb alakítására

A pénzügyi bizottság szerdán hajnali fél négy órakor megszavazta a kormány által a politikai törvények megváltoztatására kért felhatalmazást és ezzel befejezte a legfontosabb munkáját. Ezután már csak néhány póttörvényjavaslat letárgyalása van hátra.

A kormány kedden délután még néhány módosítást tett a pénzügyi törvényjavaslaton. Így többek között a javaslatba iktatta, hogy a jugoszláv újságírók nyugdíjintézetére ötszáz ezer dináros segélyt ad. Javaslatot tett arról is, hogy

a községi tisztviselők szerzett jogait törvényileg ismerjék el

és az ezzel ellekező törvényes előírásokat hatálytalanítsák.

A pénzügyi bizottság kedden este hét órakor kezdte meg újra munkáját. A kormány által benyújtott póttörvényjavaslatokat tárgyalta meg, köztük a felhatalmazási javaslatot is. A felhatalmazási javaslat körül éles vita keletkezett és

a Jevtics féle ellenzék valamennyi tagja támadta a javaslatot.

Az ellenzéki képviselők nagy része azzal érvelt, hogy ha a szkupstina a javaslatokat megszavazza, akkor a legszembetűnőbb kötelességét, a törvényhozást tagadja meg.

Gyorgyevics Voja földművesképviseelő egyórási beszédet mondott, amelyben kijelentette, hogy semmi szükségét sem látja a felhatalmazásnak, amikor a szkupstina munkában van. Beszédében részletesen foglalkozott a január 6-ika óta máig beállott politikai változásokkal. Emlékeztett arra, hogy nemrégiben Franciaországban is két kormány bukott meg azért, mert a felhatalmazást erőltette. Gyorgyevics azzal fejezte be beszédét, hogy félt, hogy a

felhatalmazás megadásával és a törvények megváltoztatásával engedelményeket tesznek az egyesült ellenzék javára.

Kijelentette, hogy ha a horvát kérdéssel nem beszélnek, akkor az nem is létezik.

Sztojadinovic Dragisa, a következő ellenzéki szónok kijelentette, hogy meggyőződése szerint dr. Sztojadinovic miniszterelnök és dr. Macsek között egyezség jött létre az új politikai irányzat tekintetében és a kor-

mány ezzel elősegíti az országnak vidékenként való tagolódását.

A vita hajnali fél négy órakor fejeződött be. Végül Bobics miniszter szólalt fel, aki a kormány nevében kijelentette, hogy a kormány továbbra is az államegység alapján áll, mint ahogy azt nyilatkozatában világosan megmondotta.

SZPAHÓ MINISZTER VISSZATÉRT BEOGRÁDBA

Szpaó Mehmed közlekedésügyi miniszter néhány napig Szarajevóban tartózkodott, ahonnan kedden este utazott vissza Beogradba. Szarajevóban a miniszter fogadta az újságírók szarajevói szekciójának vezetőjét, amelynek megígérte, hogy az új telefonszámát, amely az újságok részére is káros, megszünteti.

A FÖLDADÓ CSÖKKENTÉSE

A kormány szerdán délelőtt minisztertanácsot tartott, amelyen főképpen a vojvodinai képviselők a földadó csökkentésére és az adóalap újramegállapítására benyújtott póttörvényjavaslatával foglalkoztak. A kormány elhatározta, hogy a póttörvényjavaslatot elfogadja olyan formában, hogy a földadót a jövő újévtől, tehát 1936 január 1-től kezdődően 33 százalékkal leszállítja. Ugyancsak elfogadta a kormány azt is, hogy a földadó alapjául szolgáló kataszteri jövedelmet, amelyet 1929-ben rögzítettek le, újra meg kell állapítani, vagyis az azóta beállott gabonaolcsóbbodásnak megfelelően szintén le kell szállítani.

A KLIRING MEGSZÜNTETÉSE

Az exportőrök beográdi egyesülete kérvénnyel fordult a kereskedelemügyi minisztériumhoz, amelyben azt kéri, hogy a kormány változtassa meg a külföldi fizetések rendszerét, szüntesse meg a kliringrendszerét, amelyet a magánleszámolásokkal helyettesítsenek.

BEOGRÁDBAN MEGELÉNKÜLTEK A RADIKÁLISOK

Sztanojevics Áca, a radikálisok vezére kedden este Beogradba érkezett és jelenlété-

vel felélénkült a beográdi politikai élet. Sztanojevics Áca szerdán egész napon át tanácskozott a radikális főemberekkel. Dr. Korosec belügyminiszter szerdán fogadta Miletics Krsztát és dr. Markovics Lázárt, a radikális főbizottságának tagjait, akikkel tanácskozást folytatott a kormánytömb megállapítására vonatkozóan.

A NOVISZÁD—NOVIVRBÁSZI MŰUT KIÉPÍTÉSE

Dr. Nikolics Branko noviszádjárasi képviselő tervezetet nyújtott be a pénzügyi törvény kibővítésére arra vonatkozóan, hogy a noviszád—novivrbászi műutat építsék ki. — Mint ismeretes, a nemzetközi autóutnak ezen a vonalon kellett volna keresztülhaladnia, azonban a szrbobráni érdekeltségek közbelépésére a vonal irányát megváltoztatták. Dr. Nikolics most azt kéri, hogy a noviszád—novivrbászi utvonalat a főutvonalától függetlenül építsék ki.

NINCSENEK ELLENTÉTEK A PARASZTDEMOKRATA KOALÍCIÓBAN

A múlt héten egyes beográdi lapok többször írtak arról, hogy a parasztdemokrata koalícióban

éles ellentétek merültek fel a klerikálisok miatt.

A lapok tudni vélték, hogy a horvát klerikálisok küzdelmet folytatnak a koalícióban helyet foglaló önálló demokraták ellen, akiknek a vezérük Vilder Vetyeszláv. Sőt arra is céloztak a lapok, hogy Macsek ellene fordult a klerikálisoknak, akik ezért Sztepinác Alojzije érseki koadjutorral az élükön külön szervezkedtek és csatlakozni akartak a szlovén klerikálisokhoz. A Právda a napokban nagy cikket közölt, amelyben azt igyekezett bizonyítani, hogy Radics a klerikálisok ellen küzdött. Most éppen a Právda cáfolja meg ezeket a híreket zagrebi tudósítás alapján. A lap azt írja,

az előbb említett verziókat a parasztdemokrata koalíció ellenségei bocsájtották világgá abból a célból, hogy meghasonlást okozzanak az egyesült ellenzékben

ami azonban egyáltalán nem sikerült.

**A REGGELI UJSÁGNAK
NOVISZÁD**

*Fizessenek ki
szelvény ellenében*

1 parát
a Vörös Kereszt Egyesület
nek a szegények felségélyezésére

okvasható névaktírás

ponlos cím

TUDNIVALÓK: Kívágni, gyűjteni, beküldeni! Csak száz összegyűjtött szelvény jogosít a nagy ajándéksorsoláson való részvételre.

A szük bőségszaru

A nyár kitarja kincseit és a szegénység ha nem is mentesül gondjaitól, de úgy érzi, mintha a sors fegyverszünetet kötött volna vele. A hajléktalanság nem lehet olyan nyomasztó most, mint hóviharak évadján, hiszen az országot vándorának fa lombátóra, fű párnás puhasága kinálkodik vendégfogadóul. Az élelem problémája sem olyan rontó ilyenkor, amikor a zöldfözelék ott hever a földön, csak utána kell nyulni és a fákról gyümölcs mosolyog biztatón az éhes emberre.

Ezidén azonban az időjárás mostohasága miatt alaposan megfogyatkoztak a szegénységnek ezek az idény-előnyei. A gyümölcsöt megtizedelte a téli és a koratavaszi fagy, a főzelékfélékre pedig úgy vigyáz a gazda, mint a szemfényére, mert olyan árat ér el velük a piacon, amelyenkről álmodni is alig meri. A krumpli kilója két és fél dinár, babé, töké háromfél dinár, a zöldpaprika darabja hetvenöt para, holott tavaly hetet adtak belőle egy dinárért, a gyümölcs kilója tizenkét dinár. A háziasszonyok tele vannak panasszal a piac drágasága miatt és a családok kénytelenek vagy megtoldani a háztartáspénzt, vagy beletörönni egy táplálkozási redukcióba.

Ebben a helyzetben felvetődik a kérdés méltányos-e a szegénység kritériumaival rendelkező, de erről hivatalos bizonyítványt felmutatni nem tudó osztállyal: a fixfizetésűek osztályával szemben a létminimumnak olyan szükös megállapítása, amely mellett a piaci mai drágasága jelentős fedezetlen kiadás-többletet ró rá. A törvény betűje szerint csak az szegény, akinek semmiféle keresete vagy jövedelme nincs, de a köztudat nem tagadja meg ezt a minősítést senkitől, aki épen csak annyit keres, amennyiből a maga és családja pillanatnyi szükségleteit valahogy fedezni tudja. Ezt a hivatalosan nem szegény, de a szegénység kvalifikációjával felruházott kategóriát érzékenyen érinti a piaci árak abnormis emelkedése. Akinek nem áll módjában háztartási költségvetését a szükséghez képest bővíteni, nem tehet egyebet, mint hogy a maga és családja főzelék- és gyümölcsfogyasztását a drágulás arányában csökkentse. Kezdődött a táplálkozási takarékoskodás a heti néhány husztalan nap bevezetésével, annál is inkább, mert kevesebb hus, több főzelék és gyümölcs egészségileg nem hátrányos étrend. Ha azonban a termények beérésének delelőpontján luxusszámba megy a főzelék és gyümölcs élvezése, nem is valami passzív vidéken, hanem a termékenység Kánaánjában, akkor ez azt jelenti, hogy a tavalyi piaci árakhoz

Mussolini:

A legközelebbi években kevés az európai háboru valószínűsége

Olaszország további 300 repülőgépet küld Afrikába

Rómából jelentik: A kormány rendeletére tegnap reggel 80 hadirepülőgép indult el Kelet-Afrikába. Egyidejűleg több hadosztály mozgósítását is elrendelték.

A londoni Daily Telegraph jelentése szerint a legközelebbi napokban további háromszáz bombavető repülőgép indul el Olaszországból Abesszínia, felé. A háromszáz repülőgéppel együtt

Olaszország hatszáz gépből álló légi haderőt von össze a keletafrikai gyarmatokon.

A légi haderő főparancsnokságát valószínűleg Valle tábornok, légügyi államtitkár veszi át.

Rómában tegnap Mussolini miniszterelnök nyilatkozott az egyik amerikai újságmunkatársa előtt az olasz-abesszin kérdéstről. Mussolini kijelentette, hogy

a keletafrikai kérdést nem értették meg teljesen.

Az újságírónak arra a kérdésére, nem volna-e lehetséges Abessziniában egy olasz-francia-angol védnökség létesítése, Mussolini azt válaszolta, hogy az ilyen többoldali védnökségnek nincs értéke. A hírlapíró ezután azt kérdezte, vajon Olaszország megfontolta-e a Népszövetségből való kilépését. Mussolini kijelentette, hogy

Olaszországtól távol áll a szándék,

hogy a Népszövetségből kilépjen.

Olaszország meg tudott volna egyezni Abessziniával — mondotta, — ha bizonyos európai nemzetek nem dolgoztak volna ellene. Franciaországgal való barátságunk azonban megváltoztatta ezt a helyzetet és ezidőszent nem gyakorol senki tényleges nyomást. Mussolini végezetül kijelentette, hogy

kevés a valószínűsége a legközelebbi években egy európai háborúnak.

A miniszterelnök ezután közölte, hogy augusztusban nagy hadgyakorlat lesz Olaszország keleti határvidékén. A hadgyakorlaton félmillió hadsereg vesz részt, mert Olaszország meg akarja mutatni, hogy Kelet-Afrikába is tud katonai csapatokat küldeni, de egyszermind meg tudja védeni az európai béke ügyét is.

Genfi jelentés szerint ott tudják, hogy a népszövetség tanácsa, amelyet a május 25-i határozat értelmében július 25-re akartak összehívni a békéltető bizottság munkájának meghiusulása következtében csak augusztus elején ül össze. A tanácsülés hivatalosan csak a békéltető bizottság ötödik tagját választja meg, nem hivatalosan azonban fontos tanácskozások folynak majd az olasz-abesszin viszály békés megoldásának lehetőségeiről.

Általános az a vélemény, hogy a tanácskozások kilátásai nem kedvezőtlenek.

—o—

Fizetés-csökkentéssel, adóemeléssel tíz milliárd frankot kíván megtakarítani a francia kormány

Párisból jelentik: Kedden, a későjétszakai órákban közölték a nyilvánossággal a francia kormány legújabb szükségrendeleteit, amelyek a mintegy tíz milliárd frankot kitevő deficit megszüntetésére vonatkozóan tartalmaznak intézkedéseket.

A szükségrendeletek értelmében minden állami kiadást 10 százalékkal csökkentenek kivéve a tisztviselők járandóságát, amelyet fokozatosan csökkentenek nyolcezer frank fizetés után 3, tizezer után 5, tizezer felül pedig 10 százalékos arányban.

A nyolcvanezer frankot meghaladó jövedelmek adója az eddiginél 50 százalékkal magasabb lesz.

A hadiipar az eddiginél 20 százalékkal magasabb adót fizet. Az intézkedések keresztülvitelével az állami kiadásoknál hétmilliárd frank megtakarítást akarnak elérni. A megyei, községi és vasutigazgatóságoknál elrendelt megtakarítás három milliárdot tesz ki,

szabott fixfizetés alul marad az élelmezési elemi követelményeinek színvonalán.

Akik könnyen tullehetik magukat ezen a piaci drágaságon, arra az álláspontra helyezkednek, hogy ez olyan baj, amelynek mindenki ki van téve és amely ellen nem lehet tenni, mert a fixfizetésűek javadalma-zása nem igazodhatik a piaci szeszélyes ingadozásaihoz. Ámde épen ez az a gyors és kiadós fizetésredukció a piaci ilesőség címen. Ha a különbség a fizetési viszonyok és a piaci árak között nem lehetne fel-

ugyhogy a megtakarítás végösszege 10 milliárd.

A kormány szükségrendeleteit a francia közvélemény és a sajtó vegyes érzelmekekkel fogadta. A félhivatalos Petit Parisien rámutat arra, hogy az életfenntartás költségei Franciaország sok vidékén 1930 óta harminc százalékkal csökkentek, így a tisztviselők a szükségrendeletben megállapított fizetés-csökkentés ellenére is jobban élhetnek, mint öt évvel ezelőtt.

A francia baloldal heves harcot hirdet a kormány rendelete ellen.

A szociáldemokrata szakszervezetek szövetsége kiáltványt adott ki, amelyben élesen bírálja a francia kormányt a frank értékét biztosító politikáját. Különösen az ellen tiltakoznak, hogy az állami fizetéseket csökkentették.

A nyugdíjasok is nagyarányú tüntetésre készülnek, a nyugdíjak csökkentése miatt.

tételek között nem egyenlíthető ki márhólnapra felé, akkor nem szabad úgy sietni a lefelé való kiegyenlítésével sem. Végeredményben a fixfizetésűek fogyasztó képességének süllyedése — mint azt már annyian és annyiszor hangoztatták — a gazdasági ujjáépítést hátráltatja és ha a fixfizetésűek olyan szükösen vannak dotálva, hogy a piaci mai drágasága anyagi egyensúlyukat veszélyezteti, az olyan szomorú tünet, amelynek kiküszöbölése nélkül a gazdasági válság meg nem oldható.

Tisztviselők elbocsátásával akarják szanálni a szombori villanytelepet

Rendkívüli városi közgyűlés Szomborban

Kedden Szombor városa rendkívüli közgyűlést tartott, melynek tárgysorozatán mindössze két pont szerepelt. A közgyűlést csak nagy késéssel nyitotta meg Cvejanov György városelnök, mert a tagok a második tárgysorozati pont nagy fontossága ellenére is csak megkésve érkeztek. A közgyűlés első pontja az állandó alapítványi bizottság szabályainak tárgyalása volt. A szabályzatot hozzászólás nélkül elfogadta a közgyűlés. A második pont a villanytelep újraszervezésének kérdése volt. Ing. Crkvenyakov Boriszláv, a villanytelep mérnöke olvasta fel a tárgyban kidolgozott tervezetét, amelyet már előzőleg a báni hivatal technikai ügyosztálya elfogadott. Az elaborátum szerint

a villanytelepet rentabilis ipari vállalatként kell fejleszteni.

Ezt csak takarékosan, rendszeres munkával, az adminisztráció fokozottabb tevékenységével, a fogyasztás növelésével s a lehető legnagyobb haszon kihozásával lehet megvalósítani. Mindezt első sorban a személyzet csökkentésével lehet elérni. Az rioldai munkák elvégzésére három tisztviselő és két napidíjas elegendő, szükség van még három pénzbeszédőre és egy szolgára. Tehát elbocsájtandó lenne hét tisztviselő és egy pénzbeszédő. A montőrökből is kettő redukálható lenne, mert csak a legszükségesebb szerelésekre lennének felhasználandók s így főfeladatuk a hálózat rendben tartása lenne. A gépészek közül 1—2 volna redukálható. S noha az alkalmazottaktól követelhető fokozottabb munka miatt, azok fizetésjavításban is volnának részesítendőek,

a személyzeti megtakarítás évi száz ezer dinárt tenne ki.

Szükségesek látja a telep mérnök reklámüzlet nyitását a villany népszerűsítése céljából. Körülbelül háromszáz olyan fogyasztó van, akik tíz dináron aluli áramot fogyasztanak havonta, ezért szükségesnek találja a minimális kötelező fogyasztást bevezetni, ami egy kilovatt lenne s így a legkisebb villanyszámla 11 dinár lenne. Az árammérők takszájának kérdése is rendezendő. A tervezet szerint egyfázisú árammérőért üzletek és ipari vállalatok 10 dinárt, háromfázisúért 15 dinárt, műhelyek 5, illetve 5 dinárt, magánosok 3, illetve 5 dinárt fizetnének. Az árammérők használati díját azért kell felemelni, mert azok három évenként hitelesítendőek, ami minden áramm.

rónél hatvan dinár kiadást jelent a telepnek.

Legfontosabb a villanytelep átépítése, mely az elaborátum szerint ötszázötvenezer dinárba kerülne s akkor a telep 15—20 évig fennakadás nélkül dolgozhatna tovább. Szükséges a gépek generáljavitása, továbbéltetése a gépek generáljavitása, egy új kazán beszerzése, a meglévő átalkítása s a Diesel motor átalakítása szengázmotorá. Ez utóbbi 130 ezer dinárba kerülne, míg két gőzgép átalakítása százezer dinárba. Az új 226 négyzetméter hőfelületű, automatikus fűtésű, forgórostéllyal rendelkező, 4000 Kg gőzkapacitású kazán beszerzése 300 ezer dinárba jönne. Az átalakításokat saját rezsi-berendezésükkel végeznék el.

A rekonstrukció pénzügyi megoldását elaborátum úgy képzei el, hogy felhasználják a telep 150 dináros tartalékállományát s rövid lejáratú 400 ezer dináros kölcsönt vennének fel. Az átalakítás gazdasági előnye az lenne, hogy az üzemi költségek 50 százalékkal csökkennének.

1934-ben az üzemi költségek így alakultak:

Fűtőanyag	1.192.321,23 D.
Olaj és kenőanyag	191.996,47 D.
Üzemi anyag	54.292,98 D.
Személyzet	206.967,50 D.
Összesen	1.645.578,18 D.

Ezzel a költséggel termeltek 914,010 kilovattórát, melyből 51,5 százalékot a város lakossága, 15 százalékot a szomszédos községek fogyasztottak el, 3,5 százalék saját szükségletre, 12 százalék az uceai világitásra kellett, míg 13 százalék volt a hálózati veszteség. Egy kilovatt előállítására 1,80 dinár volt (átalakítás után 80—90 para lenne), míg mire a fogyasztóhoz ér már 4,50 dinárba jön. Átalakítás után az áramot olcsóbban is lehetne adni s ezzel a fogyasztást is emelni.

Az elaborátumot dr. Szimonovics Radivoj és dr. Bugarszki Nenád hozzászólása után a közgyűlés egyhangulag elfogadta s a technikai munkák ellenőrzésére bizottságot választott, melynek tagjai Ing. György főmérnök, Crkvenyakov villanytelepi mérnök, Liebhardt István gépészmérnök, Kuller Sándor és László István lettek. Végül a közgyűlés Cvejanov városelnök indítványára Kollár Mátyás módosító indítványát elfogadva a városi alk. Ina. ottak részére a villanyáram árát július elsejétől 4,50 dinárban állapította meg az eddigi 2,10 dinárral szemben.

Hivatalosan is közzétették Berberszki Gyurica petrovgrádi városelnök felmentését

Utóda Vladiv Milorad petrovgrádi városi pénzügyi tanácsos

Petrovgradról jelentik: A reggeli Újság már annakidején megírta, s most nyilvánosságra került a Berberszki Gyurica városelnök felmentéséről szóló báni kézirat. A Reggeli Újság hírére a volt városelnökhöz közelálló sajtó cáfolni igyekezett ugyan, de azért Berberszkit városzerte már rég elparentálták és nyílt titok volt, hogy tiszté-ge már csak látszólagos, mert elintézték tényleg a felmentése. Felváltása csak azért nem következett be eddig, mert az egyes pártfrakciók nem tudtak megegyezni utódja személyében és a községekről szóló törvény értelmében nem állhat fenn interregnum, hanem az elnök felmentése után azonnal ki kell nevezni az utódját.

Az utóbbi napok alatt számos megbeszélés folyt Petrovgradon az új városelnök személyére vonatkozó előterjesztés ügyében és számos nevet hoztak kombinációba, míg

most dr. Dosen Vojislav petrovgrádi ügyvéd, a jaszatomesi járás képviselőjének, a volt független demokratpárt bányai szervezete vezető személyiségének álláspontja diadalmaszkodott. Ennek következtében Vasovics Milojko dunai bány

Vladiv Milorad városi pénzügyi tanácsost nevezte ki a város élére.

A báni határozatot Zsivanovics Gradimir járási tanácsbíró közölte Vladiv Miloraddal, aki hivatalát esütörtökön veszi át a régi városelnöktől.

Vladiv Milorad elnökké történt kinevezése városzerte nagy örömet keltett és követezik be. Nem lesz a városvezetés körül az eddig megszokott titokzatosság és mélik, hogy ezzel a város vezetésében új era számos dolog kerül a nyilvánosság elé, amelyet eddig Berberszki Gyurica városel-

nök a nyilvánosság és a képviselőtestületi tagok tudta nélkül bizalmasaival személyesen intéztetett.

Vladiv Milorad az új városelnök fogadta a sajtó képviselőit, akik előtt kijelentette, hogy egyelőre részletesebben nem nyilatkozhat, mert a városi ügyek vezetését még nem is vette át és miután hosszabb ideig betegszabadságon tartózkodott, számos ügyről nincs informálva. A város helyzetéről és a szabálytalanságokról sokat hallott, de konkrét adatok még nincsenek a birtokában. Mint városelnök a hivatal átvétele után első teendője lesz, hogy kellőképpen informáltatja magát a városi állapotokról és összehívja a városi képviselőtestületet, amelynek tagjai Berberszki Gyurica elnöksége idején sűrűn változtak, de sohasem ültek.

Lehet-e az „Intelligencia és józan ész” írója elmebeteg?

Párizs, július

Bernard Grasset ismert párizsi könyvkiadó ellen, aki mint író is szerepelt, két nővére eljárását indított Grasset gondnokság alá helyezése iránt. Ebben az ügyben tegnap kezdődött a tárgyalás a párizsi polgári törvényszék második tanácsa előtt. Grasset-t a gondnokság alá helyezést kérő nővéreivel szemben Lemery volt igazságügyminiszter, a legtekintélyesebb párizsi ügyvédek egyike képviselte. Az ügyvéd előadta, hogy Grasset két nővérét családotól Párizsba hozta, hogy anyagilag gondoskodhassék róluk. Egyik sógorát be is vette a könyvkiadó cégbe. Nővérei azonban, akiknek — Lemery előadása szerint — az volt a céljuk, hogy kezükbe kerítsék a könyvkiadó vállalatot, mindenképpen ki akarták mondani, hogy bátyjuk elmebeteg. Az elmúlt esztendőben sikerült is elérniük, hogy Grasset-t három hétre az örültek házába zárták, de onnan barátainak segítségével kiszabadult. A nővérek intim családi levelekre hivatkozva állításuk igazolására, ezzel szemben Lemery ügyvéd rámutatott Grasset irodalmi munkásságára és a bíróságnak bemutatta Grasset-nak egy tekintélyes párizsi lapban a napokban megjelent cikkét, amelynek címe: „Intelligencia és józan ész”.

A bíróság döntése elé irodalmi, művészeti és társadalmi körökben, ahol Grasset nagy népszerűségnek örvendett, élénk érdeklődéssel néznek.

Megvakult tizenkét nő a fogyókúrától

San-Franciskóból jelentik: San Francisco környékén hónapokra elveszítette látását 12 nő, akik dinitrophenol tartalmú fogyasztó szerrel szedtek. Az amerikai orvosszövetség folyóirata közli ezt az esetet. Hozzáteszi, hogy klinikai vizsgálatok vannak folyamatban annak megállapítására, vajjon tényleg a fogyasztószer vagy pedig a rossz táplálkozás okozza-e, hogy az „áramvonalas alakra” törekvő nők hónapokra megvakultak. A stanfordi egyetem orvosi fakultása, mely a vizsgálatokat végzi, addig is, míg biztos eredményt közölhet, figyelmezteti a molett nőket, hogy ne szedjenek dinitrophenolt.

A dinitrophenol, mely csodálatos fogyasztószer hírében áll, rendkívül elterjedt világszerte. A szakkörök véleménye szerint legalább egymillió fogyni akaró nő szedi.

Hova megy július 20-án
szombat este?

Parasztkisasszony

3 felvonásos népszínmű előadására

Helyárak: 12, 8 és 5 dinár

Jegyek elővételben: Fehér István és Vadóc Sándor fűszerkereskedésében

Konfeti! Szerpentin! Tánc reggelig!

Két rabló a szrbobráni határban lelőtt egy fuvarost

A szrbobráni fuvarost, aki 15.000 dinárt vitt Sztaribecsejre, mezőőrök mentették meg az utonállóktól

Vakmerő rablótámadás történt szerdán reggel Szrbobrán határában.

Belics Vojin szrbobráni fuvaros minden héten kétszer bemegy Sztaribecsejre, ahonnan trafikárut visz a szrbobráni trafikósoknak. Belics Vojin rendszerint a dohányárát is magával viszi. A fuvaros szerdán reggel szintén utnak indult Sztaribecsej felé. Vele volt unokája is, egy 12 éves fiú, aki a kocsin levő ládában feküdt és aludt. Amikor a kocsit Szrbobrántól mintegy tíz kilométernyire ért,

az ut két szélén levő árkokból késekkel és revolverrel felfegyverkezett két rabló ugrott elő.

Egyikük elkapta a lovak zabláját és megállította a kocsit, a másik ezalatt felugrott a kocsira és

revolverét a fuvarosra szegezve fel szólította, hogy adja át a pénzt.

Vojin nem vesztette el lélekjelenlétét, hanem

a rablót lelökte a kocsiról.

Erre a másik bandita revolverével több lö-

vést adott le a fuvarosra. A golyók Vojin karjába és combjába furódtak. Szerencsére a lövések zajára a helyszínre siettek a közelben tartózkodó mezőőrök, akiknek megjelenésére a rablók eltűntek az utszéli kucoricásban.

Vojin megfordította a kocsit és anélkül, hogy sérüléseit bekötötte volna, hajtani kezdett Szrbobrán felé. Utközben a nagy vérvesztéséig folytán annyira elgyengült, hogy a gyeplő kiesett a kezéből.

Erre unokája vette kezébe a gyeplőt és gyors iramban Szrbobrába hajtott,

ahol a csendőrséget értesítette a történetekről. Vojint azonnal orvosi segélyben részesítették. Állapota súlyos, de nem életveszélyes.

A csendőrség megindította a nyomozást a vakmerő utonállók kézrekerítésére. Valószínűnek tartják, hogy a tettesek szrbobrániak, mert csak így tudhatták, hogy a fuvaros mikor indul utnak Sztaribecsejre. Vojinnál a rablótámadás alkalmával 15 ezer dinár volt.

Borotvával elvágta szerelmese nyakát a züllött futballkapus

Pozsonyból jelentik: Megdöbbentő szerelmi dráma történt Komáromban. Ványa László 21 éves futbalista, a KFC ismert kapusa, borotvával átvágta a dunaparti Paál-féle fényképészeti műteremben a fényképész tizenöt éves lányának, Paál Editnek a nyakát, a lány bátyjának és nővérének jelenlétében. Ványa a tett elkövetése után kirohant a műteremből és a rendőrségen jelentkezett. Áldozatát életveszélyes állapotban szállították kórházba.

Ványa László egyszerű falusi emberek gyermeke. Körülbelül négy évvel ezelőtt tünt fel először a sport világában, akkor még 17 éves gimnazista volt. A rendkívül jól fejlet, szép, szőke izmos fiú vad küzdőképességével tünt fel és hamarosan sztárja lett a komáromi futballklubnak.

EGY TEHETSEGES SPORTEMBER ELZÜLLIK

Paál József komáromi fényképész a KFC leglelkesebb drukkeri közé tartozott és korán kifejtett, ragyogóan szép 15 éves Edit lánya mindenben követte apja lelkesedését. Őt nevezték a komáromi diákság koronázatlan királynőjének. Nem csoda tehát, hogy a kisvárosi korzó egyeduralgódónője és a zöld gyeplő „királya” hamarosan egymásra talált. A komáromiak szerint a diákszerelme „abnormis méreteket öltött”. A szerelmespar rózsaszínűnek látta a világot.

Ványa Lászlót a sportbarátok hisztériáiig fokozott rajongással ünnepezték hétről-hétre, a „nagy kapus” szerelme pedig a kisvárosi fiatalság sóvárgásának és irigységének középpontjába került. A fiatal, alacsony naiv tardo-skedi legényt a sok ünne-

lés, meg a sztár-élet teljesen átforgalmazta. Duhajkodni, inni és kártyázni kezdett és klubjában primadonna allűröket vett fel. Közben a gimnáziumban teljesen elhanyagolta a tanulást, szűk lett számára az iskolapad, csakhamar összeütközött tanáraival is, mire eltanácsolták.

Ványa teljesen a züllés útjára tért. Nem járt el a tréningekre és a KFC vezetőségének minden intelme ellenére sportszerűtlen életmódot folytatott. Éjszakákon át ivott, táncolt és kártyázott.

A sztár-élet következtében Ványa László csakhamar hihetetlen mértékben eladósodott. Az egyesület többször volt kénytelen „szanálni”, de ez nem segített. Komárom lakói mesélték, hogy Ványa Lászlónak a cukrászdában, ahol a lánynak cukrászúteményeket vásárolt, 80 csehkrona adóssága volt. Végül sportszerűtlen életmódja miatt kitétek a KFC-ből.

Ezzel derékban tört ketté Ványa László sportkarrierje. A fiú érezte, hogy teljesen elveszti lába alól a talajt és most már csak a szerelmenek és az éjszakázásnak élt. A leány hozzátartozóinak azonban már sehogyan sem tetszett a fiú életmódja és ezért szigorúan megtiltották a kis Editnek, hogy Ványával találkozzék.

A volt futballsztárt nagyon elkésztette, hogy csak titokban találkozhatik szerelmével és ismerősei előtt fenyegetőzni kezdett:

— Megölöm Editet is, meg magamat is, ha az apja nem engedi meg újból, hogy találkozzunk.

Azok, akik ismerték a fiú vad természetét, figyelmeztették a lány hozzátartozóit,

hogy jó lesz ügyelni Editre, mert a fiú nem tartozik azok közé, akik megmaradnak az üres fenyegetésnél. Ettől fogva a lányt nem is engedték többé egyedül az uccára.

Lovász Ferenc, a KFC intézője látta, hogy Ványa, akít nagyon kedvelt, a teljes züllés felé rohan és addig agitált a fiú érdekében, amíg ismét visszavették a csapatba. Kedden még játszott az SK Teplitz elleni mérkőzésen. Csapata elvesztette a mérkőzést. Ez a körülmény csak fokozta Ványa lehangoltságát.

Csütörtökön egész este mulatott. Hajnalban az utolsó két koronáját az „itt a piros, hol a piros” játékban vesztette el.

Péntek déli tizenkét órakor Ványa belépett a Paál-féle fényképészeti műterembe, ahol éppen szerelmésének bátyja és nővére tartózkodott.

A SZÖRNYŰ MERÉNYLET

— Régi fényképből kelene két kópia... — mondta.

Paál Edit bátyja bement a sötétkamarába, hogy előkeresse a régi felvétel lemezét. Ezalatt Edit az ajtóban ült és kézimunkázott.

Ványa barátságos hangon fordult hozzá:

— Szervusz, Editke, hogy vagy?

Simogatóan vette két keze közé Paál Edit fejét. A leány a következő pillanatban irtózatossal sikoltott. Nővére oda ugrott hozzá, Ványa egy ugrással kint termett. A lány is felugrott, kilendült az ajtón, de nem tudott tovább futni, a küszöbön összeesett. Nyakából vastag sugárban tört elő a vér.

Ványa a kezében elrejtett borotvával irtózatossal vágást ejtett a lány nyakán.

Körülbelül 8—10 centiméter hosszúságban oldalt vágta el a nyakát és a fültő alatti ütőeret is átmetszette.

A szerencsétlen lányt azonnal kórházba szállították, ahol az orvosok kijelentették, hogy csak sürgős vérátömlesztéssel lehet megmenteni az életét. Paál Edit bátyja jelentkezett önfeláldozóan felajánlotta vérért hűga életének megmentésére. A műtétet rögtön végre is hajtották s valószínű, hogy Paál Edit életben marad, noha állapota rendkívül súlyos.

Ványa a rendőrségen teljesen nyugodtan viselkedett:

— Nem akartam Editet megölni... de amikor az üzletben láttam, fejembe tódult a vér, eszembe jutott, amit velünk csináltak, elszédültem... benyultam a zsebembe, kivettem a bicskámot és átvágtam a nyakát.

Amikor Paál Edit a kórházban magához tért, csak ennyit mondott:

— Ezt mégsem vártam volna tőle...

A cséplőgépvonulás tömeges gyermekszerencsétlenségét idézett elő Sztaramoravicán

Megdöbbentő tömegszerencsétlenség történt Sztaramoravicán. Kedden Bogárdi Józsefnek az egyik keskeny közben levő háza előtt cséplőgépkészletet huzattak el. A szűk uccában egymással szembenálló két ház tüzfalán villanyvezeték vonul át úgy, hogy a vezeték mintegy összeköti a két házat. Amikor a cséplőgép ott elvonult, a magas elevátor beleakadt a villanyvezetékbe, amely az egyik ház gyengén épített tűzfalvégét magával rántotta.

A lezuhanó faltörmelék a ház előtt álló gyermekesportra esett és több kisgyermeket súlyosan megsebesített.

A sebesülteket dr. Hirschfeld orvos részesítette első segélyben, aki megállapította, hogy két gyermek, Magyar József és Csipák József súlyosabb sérülést szenvedtek míg a többi gyermek sérülése könnyebb természetű. A két kisgyermek állapota súlyos, de nem életveszélyes.

A szerencsétlenség felelősségének megállapítására vizsgálat indult.

Székrekedésnél és emésztési zavaroknál

Reggel reggel éhgyomorra egy pohár

természetes Ferenc-József keserűvizet

Regist. od Minist rstva soc. po. i zdr. S. broj 15.485 od 25. V. 1935

Ma kezdjük meg új regényünk közlését

Éljen a császár — Napoleon, a diktátor és a szerelmes férfi

Mai számunkban befejeződik a Szép Simongáthy-lányok című folytatásos regény. Nyugodt lelkiismerettel megállapíthatjuk, hogy kevés regénynek volt ehhez hasonló osztatlan nagy sikere. A hozzánk nagy tömegben beérkezett leveleket és díszítő nyilatkozatokat azzal a jóleső örömmel köszönjük meg, hogy olvasótáborunknak kellemes perceket szereztünk a Szép Simongáthy-lányok regény közlésével. Ugyancsak a sok oldalról beérkezett érdeklődésekre közöljük, hogy a Szép Simongáthy lányok regény könyvalakban nem jelenik meg, mert kiadása technikai nehézségekbe ütközik.

Ma új folytatásos regény közlését kezdi meg a Reggeli Újság. Az Éljen a császár című Napoleon regény jellege nem azonos ugyan a Szép Simongáthy-lányok című re-

gényével, de bátran állíthatjuk, hogy érdekesítő tartalmával, gördülékeny stílusával és fordulatos eseményfűzésével méltán tarthat számot a legnagyobb érdeklődésre.

Bizonyára sokan lesznek, akik az Éljen a császár most meginduló regényt érdekes és izgalmas fordulatosság szempontjából a Szép Simongáthy-lányok regénynél is jobbnak találják majd, mert a történelmi tárgyú regények minden újságolvasó legkedvencebb szellemi termékei közé tartoznak.

Hisszük, hogy olvasóink szeretettel fogadják új regényünket, amely szakértők véleménye szerint a legjobb Napoleon regények sorába tartozik. Az új regényt is naponta egy oldal terjedelemben közli a Reggeli Újság.

Egy noviszádi iskolaigazgató egymillió csehkoronát örökölt

Leudar Emilián igazgató már 25 éve nem látta atyját, aki most ráhagyta vagyonát

Hatalmas, milliós örökséghez jutott egy noviszádi iskolaigazgató, akinek édesapja most halt meg. A boldog örökös Leudar Emilián, a noviszádi Branko Radjesevics nevű elemi iskola érdemes igazgatója. Az örökség körülményei és előzményei nem mindennapi érdekességek.

Leudar Emilián édesapja, Leudar Jovan a délbácskai Gyurgyevon született. Tanítónak készült és amikor megszerezte az oklevelet, Gyurgyevon lett tanító. Csakhamar meg is házasodott, majd elhelyezték Szarajevoba. Ott tanított hosszú évtizedekig, amikor — még a háború előtt — újra áthelyezték Ungvárra. Leudar Jovannak ekkor már népes családja volt és egész családjával átköltözött új állomáshelyére, csupán Emilián nevű fia — aki abban az időben tanítóképezdés volt — maradt Szarajevóban. Emilián a diploma megszerzése után Bosznia különböző helyein tanításkodott, míg végre néhány évvel ezelőtt Noviszádra, szülőhelye közelébe helyezték át.

Az édesatyját ritkán látta. Legutoljára 1910-ben volt látogatásban nála és azóta csak levelezett vele.

Leudar Jovant Ungváron évekkel ezelőtt mint iskolaigazgatót nyugdíjazták. Az igazgató akkor már jómódu ember volt és mivel szerényen élt, vagyona egyre fokozódott. A többi fia mind Csehszlovákiában helyezkedett el és szintén igen jómódu emberek. Csupán Emilián fia, a noviszádi iskolaigazgató nem szerzett vagyont. Az apa éppen ezért

egész vagyonát, amely egymillió csehszlovák koronát tesz ki, Noviszádon élő fiára hagyta.

Leudar Emilián atyja halála után pár fia és három lánya van. Négy gyermekét még taníttatja, tehát az örökség nagyon is jól jön az érdemes iskolaigazgatónak.

Leudar Jovan atyja halála után néhány nappal levelet kapott a bátyjaitól, amelyben közölték, hogy atyjuk őt tette meg egyedüli örökösévé.

Kápláni áthelyezések és kinevezések a szubotícai egyházmegye területén

Budanovics Lajos bácskai püspök hétfőn este négyheti üdülésre külföldre utazott. Az egyháziót távollétében Raics Balázs püspöki helynök helyettesíti.

Budanovics püspök távozása előtt nagyobb változtatásokat eszközölt a szubotícai egyházmegye lelkészi karában és több káplánt és hitoktatót áthelyezett, az újmiséseket pedig kápláni minőségben plébániákhoz osztotta be.

A kápláni áthelyezések a következők: Soltész Ferencet a szubotícai Szent Teréz székesegyházból Bezdánba, Vlaovics Jakabot a szubotícai Szent György templomból a Szent Teréz székesegyházhoz, Mosina Andrást Zsednikről Csonopljára, Poosz Antalt Noviszádról Kulára, Kopunovics Márkot a szubotícai Kálvária templomból Csantavirre, Lantos Károlyt Csantavirről Bácska Topolára, Benes Ivánt Bácsmonostorról a szubotícai Kálvária templomba, Peeze Sándort Teleskáról Horgos-Kraljevbragre, Kovács Józsefet Supljákról a sztaribecseji bel-

városi plébániához, Nuspl Jánost Novifutakról Apatinba, Kvintusz Fábiánt Bezdánból Novifutakra, Offenberger Józsefet Krnjajáról Szrpszki Miletiesre, Gaudev Istvánt Szrpszki Miletiesről Bukinba és Szobonya Mártont a sztarakanizsai belvárosi templomból a sztarakanizsai munkástelepi plébániához helyezte át.

Az újmiséseket Budanovics Lajos püspök a következő plébániákhoz osztotta be kápláni minőségben. Drgalics Ivant a szubotícai Szent György plébániához, Blaskovics Sztjepant Bácskimonostorra, Pfuhl Pált Krnjajára, Ágoston Ferencet a sztarakanizsai belvárosi plébániához, Sándor Jánost Supljákra Mészáros Károlyt Zsednikre, Mouillon Kálmánt Priglevica Szveti Ivanra, Ott Józsefet Deronjára és Lerch Imrét Bajmokra.

— Hamis ötvendinárosok. A kikindai rendőrség hamis ötvendinárosokat talált. A nyomozás megindult.

A szentai Actio Catholica ülése

A szentai Actio Catholica segélyező bizottság hétfőn délután ülést tartott Pechy Béla alsóvárosi plébános elnöklétével. A gyűlésen beszámoltak az eddigi gyűjtés eredményéről, majd megszervezték az ötvenes gyűjtő csoportokat s új gyűjtőveket adtak ki.

Dr. Keczei Mészáros Ferenc városi főügyész, az alsóvárosi hitközség világi elnöke, aki hivatalból tagja a bizottságnak, előterjesztést tett arra vonatkozólag, hogy újabb 12 tagot hívjanak meg a bizottságba. A meghívandók — mondotta dr. Keczei — kivétel nélkül bebizonyították eddigi kultur és jótékonykodási munkájukat, hogy joguk van arra, hogy résztvegyenek az Actio Catholica segélyező bizottságának munkájában és annak irányításában.

Az indítvány ellen Gere Vincez munkástelepi plébános foglalt állást és ellenezte, hogy a dr. Keczei által felsorolt tekintélyes katolikus intelligens férfiakat meghívják a bizottságba s azt fejtegette, hogy működésükre nincs szükség. Végül is úgy döntöttek, hogy az ügyben a legközelebbi ülésen határoznak.

A határozat meghozatala után dr. Keczei és Balog Mihály bizottsági tagok elhagyták a gyűlést és kijelentették, hogy nem fognak résztvenni a bizottság további munkájában.

Két életet él az „izzószemű“ rém

London, július

Már több hete valóságos rémület uralkodik Surrey vidékén, amely a vikendzőknek egyik legkedveltebb kirándulóhelye. Két hét óta nem merészkednek a nők egyedül az uccákra vagy a különböző kirándulóhelyekre menni este, mert egy veszedelmes ember garázdálkodik a vidéken. Az illetőt „izzó szemű embernek“ nevezték el szurós nézése miatt. A lapok Kürten Péterrel, az egykori düsseldorfi vámpírral hasonlítják össze, noha a surrey-vidéki ember lelkét gyilkosság eddig nem terheli.

Első áldozata két héttel ezelőtt Iris Grenbell sunningdalei hölgy volt. Gépkocsin haladt el Farnham közelében. Az „izzó szemű ember“ hirtelen megtámadta a gépkocsit, kövekkel hajigálta meg Iris Grenbellt és súlyosan megsebesítette a fején és jobb karján. Ót nappal később a leírások szerint ugyanaz a férfi egy villa kertjében bukkant fel, amely Lloyd George nyári lakának közelében fekszik. A kertben sétált Miss Ainslie. A szurós szemű ember megtámadta és súlyosan bántalmazta. Negyedórával később két lányt bántalmazott, akik egy közeli erdőben sétáltak.

Azóta itt is, ott is felbukkant és rémitgeti az asszonyokat, leányokat. Egész Surrey vidékén keresik. A detektívek éjjel-nappal kutatják a környékbéli falvakat, repülőgépekről is, de eddig még nem sikerült megtalálni a rémet. Néhány nappal ezelőtt jelentkezett egy katona, aki állítólag látta a rémet, de nem tudta elfogni, mert az ismeretlen kerékpáron ült és gyorsan elmene-kült.

Londonban tegnap letartóztattak egy fiatal suhancot, akit a Surrey-vidéki rémnek gyanítottak, de ugylátszik alibit tud igazolni.

A londoni detektívek most különös feltevéssel állottak elő. Több eddig a nyilvánossággal nem közölt gyanúok alapján úgy vélik, hogy a rém: tengerész, aki „az egyéniség kettéhasadásában szenved“ és két életet él: az egyiket mint jámbor, senkinek nem vétő tengerész, a másikat pedig az év bizonyos szakáiban mint veszedelmes szarlista, aki megtámadja a nőket. Egy előkelő londoni elmeorvos ezt a feltevést lehetségesnek tartja, amely természetesen az a következtetéssel is jár, hogy a tengerész egészen napjaiban egyáltalán nem is sejtí, hogy betegsége idején mit követ el.

A ravatal gyertyáitól meggyulladt és megégett egy szubotícai cigányzenész feleségének holtteste

A tűz nagy pánikot idézett elő

Zsiga Mihály szubotícai cigányzenész ötven éves felesége hosszabb betegeskedés után hétfőn délután meghalt. A holttestet a Sztípa Grgicsa utcai gyászházban ravatalozták fel és a holttest mellé kegyeletes szokás szerint gyertyákat helyeztek. A holttest mellett kedden délután a gyászolók tartózkodtak, este azonban rövid időre őrizetlenül maradt a ravatal és ekkor következett be a baleszt, amely nagy rémületet keltett a gyászolók és a házbelielők között. Eddig ismeretlen okból ugyanis

felborult az egyik halottasgyertya, amelytől meggyulladt a szemfedő úgy, hogy a házbelielők kénytelenek voltak a tűzoltókat kihívni a tűz oltásához.

A tűzoltóság rövid idő alatt el is fojtotta a tüzet a holttest azonban addig összeégett.

Megvertek egy fogyasztási ellenőrt a szubotícai piacon

A harcias kofaasszony ellen megindult az eljárás

A szubotícai piaci árusok állandó harcban állnak a fogyasztási hivatal közegeivel, akik az árusok szerint nem ritkán túllépik hatáskörüket és különböző módon kellemetlenkednek a kofáknak. Elsősorban az árusító helyek kiválasztása, másodsorban pedig az árusítási idő az ütköző pont az árusok és piaci ellenőrök között.

Az állandó ellentétek szerdán délelőtt botrányos verekedésben robbantak ki. A Zrinyszi téri piacon ugyanis az egyik kofa

bottal támadt a piaci fogyasztási ellenőrré

és több árus a kofaasszonyt támogatta. ahelyett, hogy a meglamadott ellenőrt védelmezte volna. A harcias kofaasszony súlyosan összeverte az ellenőrt, aki orvosi látelétet vétetett fel sérüléseiről és támadóját feljelentette a rendőrségen.

A rendőrségi eljárásn kívül a fogyasztási hivatal is megindítja a vizsgálatot annak megállapítására, hogy a pörüljárt fogyasztási ór túllépte-e hatáskörét és okot szolgáltatott-e a felhőborodásra.

Kirándulóvonatok vasárnap és ünnepnap

Az államvasutak vezérigazgatósága Noviszádról és Beogradból vasárnap és ünnepnapokon több kirándulóvonatot indít különböző kirándulóhelyekre. Így Noviszádról Beocsinba vasár és ünnepnapokon reggel 5 óra 13 perckor indul vonat és Noviszádra visszerkezik 20 óra 43 perckor. A menetdíj oda és vissza Rakováciáig 6, Beocsinig 7 dinár. Noviszádról Vrdnikra és Banya Kovilyacsára reggel 5 óra 1 perckor indul és éjjel 23 óra 31 perckor érkezik vissza.

Beogradból Arangyelovára indul reggel 6 óra 27 perckor és Beogradba visszaérkezik éjjel 22 óra 24 perckor.

Beogradból Vrdnikra, Banya Kovilyacsára és Noviszádra indul vasárnap és ünnepnap reggel 5 óra 42 perckor, Noviszádra 8 óra 5 perckor, Vrdnikra 7 óra 39 perckor és Kovilyacsára 10 óra 3 perckor érkezik meg. A menetdíj ára oda és visszautal Beograd—Noviszád 24, Beograd—Vrdnik 27, Beograd—Kovilyacs 64.50 dinár.

— A PÉNZÜGYI BIZOTTSÁG IS MEGSZAVAZTA A FÖLDADÓ LESZÁLLÍTÁSÁT. A pénzügyi bizottság szerda délutáni ülésén megszavazta a vojvodinai képviselők által benyújtott adóleszállítási javaslatot. Ugyancsak megszavazta a bizottság a noviszádnovivbázi műut kiépítését is. A szkupstina ma délután 4 órakor ül össze.

—o—

HIREK

Reggeli Ujsó

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Noviszád, Kralja Petra 30. I. emelet

Telefon 21-37, éjjel 20-53.

Postacsekk számla: Zagreb, 46.692

Előfizetés ára 1 hónapra 12.— dinár, 3 hónapra 50.— dinár

Megjelenik hétfő kivételével mindennap reggel.

A meleg tovább tart

Európaszerte továbbtart a meleg és kissé száraz időjárás. Kisebb esőket Németországból és Magyarország északi részéről jelentettek. Az éjszakai hőmérséklet rendkívül magas volt, a legtöbb helyen a 15 fok Celsiuszt is meghaladta.

A legközelebbi 24 órára nyugati-északnyugati légáramlással, csekély felhőzettel legfeljebb az északi részeken várható kisebb esők, vagy zivatarok. A meleg tovább tart.

Vizállás

A Duna végig apad, alacsony vizállás. Noviszádnál tegnap 302 centiméter volt a Duna vizállása. A tegnapielőtti helyzettel szemben 13 centimétert apadt. A Tisza Vársárosnaményig és Tokajnál árad, máshol apad, igen alacsony vizállás.

*

Primicia Teleskán. Az 50 éve fenálló Teleska községnek még eddig nem tapasztalt szép, lélekemelő egyházi ünnepélyben volt része e hó 14-én, vasárnap, mikor a falu szülőltje Mészáros Károly ujmisés tartotta első miséjét, kit Budanovics Lajos bácskai püspök az elmúlt héten szentelt fel. Manuduk tora az ujmisés papnak Szemlics Miklós noviszádi káplán volt, ki könnyekig megható szép beszédben bucsúztatta el a szülőltől a fiatal papot, ki azután a paptársai kíséretében, fehérruhás leánykák által megnyitott nagy menettel a templomba vonult. A misénél a manuduktoron kívül Pecze Sándor teleskai adminisztrátor és Schmidt József végzett teologus segédkezett. A szentbeszédet Pecze Sándor mondotta. Délben bankett volt, hol a megjelent rokonság és a helyi intelligencia meleg szeretettel ünnepelte a fiatal papot és a szüleit.

Primicia Keviben. Keviben július 14-én fényes egyházi segédlettel tartotta első szent miséjét Sándor János ujmisés a környék óriási érdeklődése mellett. Ez volt az első primicia Keviben. A manuduktori tisztet Szvoboda Lajos tornyosi plébános látta el, ki a szülőlti házban megható, lelkes szavakkal bucsúztatta el az ujmisést. Szavaira szem nem maradt szárazon. A templomban Böde József bajsai plébános tartott nagy szónoki készségre valló gyönyörű beszédet a papi méltóságról. A családi ebéden Péchy Béla senjai plébános mondott kedves felköszöntöket. Az ujmisés a papát éltette.

— A báni hivatal elutasította a noviszádi szövetkezeti villanytelep felebbezését. Ilijcs Radusko dr. noviszádi ügyvéd több hónappal ezelőtt a noviszádi szövetkezeti villanytelep nevében felebbezett a városi képviselőtestületnek azon intézkedése ellen, hogy a villanyáram szolgáltatás concesszióját a polgári villanytermelési részvénytársaságnak adják meg. A báni hivatal a felebbezést most elutasította.

Schuschnigg három nap alatt megöszült. Récsből jelentik: Schuschnigg kancellár tegnap megjelent a kancellári hivatalban és átvette hivatalának vezetését. Szabadságának folytatását a kancellár bizonytalan időre elhalasztotta. Schuschnigg kancellár a legutóbbi napok borzalmainak hatása alatt teljesen megöszült. Curt fia már jobban van, az agyrázkódás tünetei teljesen elmúltak és a legközelebbi napokban visszatér Bécsbe.

HALLÓ.

BAZEL. Kedden, az esti órákban tűz ütött ki a kőolajfinomító telepen, ez a tűz rövidesen borzalmas arányú tűzvészé fajult. A tűz fészke tízezer négyzet méter területre terjedt ki. A tűz a vasuti anyagraktár közvetlen közeliében tört ki, ahol benzin, kőolaj és egyéb robbanóanyag volt hatalmas mennyiségben felraktározva. A lángok kétezer méter magasra csaptak fel, úgyhogy az oltás lehetetlenné vált. A tűzoltókat az éjjeli órákban vissza is vonták mert rendkívül nagy volt a robbanás veszélye. A raktár teljesen elhamvadt, az anyagi kár óriási. A vizsgálat eddigi adatai szerint a tűz öngyulladás folytán keletkezett.

London. Egy feltaláló elkészítette az első Diesel motorral hajtott magán gépkocsit. Az autó legnagyobb sebessége 140 kilométer, üzemköltisége alig egynegyede a benzinnel hajtott gépkocsik üzemköltiségének. A Diesel motorral hajtott autó motorja teljesen robbanásmentes, kezelése jelentékenyen egyszerűbb, mint a benzines gépkocsié.

BATÁVIA. A néhány nappal ezelőtt kitört Krakatau tűzhányó elcsendesedett. A tűzhányó működése következtében a közelében lévő kis sziget 20 méterrel lejjebb süllyedt, viszont a tűzhányótól nyugatra újabb sziget-tömegek emelkedtek ki a tengerből. A Krakatau elcsöndesedésével egyidőben a Jáva sziget közepénlévő Merappi tűzhányó kezdett el háborogni. Ez a tűzhányó már hónapok óta nem működött.

Tokio. Japán ötven legnagyobb gyufagyára elhatározta, hogy légvédelmi gyufát készít. Az ilyen gyufa eladásából származó tiszta jövedelmet arra fordítják, hogy hadi repülőgépeket vásárolnak a légi és tengeri haderő számára. Ezen az önkéntes adományon kívül minden egyéb gyufanemű forgalma után tíz százalékot adót vetnek ki, amelyből évente tizenkét hadirepülőgép készül.

SANGHAI. A borzalmas árvízkatasztrófáról, csak szörványosan érkeznek a jelentések, amelyek nyomán egyre nagyobb arányokban bomlatozik ki az elemi csapás szörnyű pusztítása. A viz Hankau város 350 uccáját borította el és 96.000 embert tett hajléktalanná. A Sárga folyó mintegy háromszáz falut pusztított el, amelyeknek mintegy százhuszezer lakosa vált földönfutóvá. Jangcesikangtól délre kétezer ember fulladt a vízbe.

Budapest. Szalay Gábor báró, a posta vezérigazgatója nyugalomba vonult. Utódjául a kormányzó Terstyánszky Akos posta műszaki főigazgatót nevezte ki.

RÓMA. Mario Stoppani pilóta Hobbi százados szikratávírász kíséretében megjavította a vizirepülőgépek távolsági világrekordját. A pilóták kedd hajnalban 4 óra 20 perckor szálltak fel és tegnap reggel 5 óra 15 perckor érték földet a szomáli Berberában. Ez idő alatt 4.966 kilométert repültek, mintegy 200 kilométeres óra átlageál. Az eddigi világrekordot a francia Dél keresztje hidroplán tartotta 4.335 kilométerrel. Az olasz pilóták tehát 631 kilométerrel javították meg a rekordot. Gépük rendes szériagép.

— Szerencsétlenségek napja Noviszádon. Noviszádon szerdán két szerencsétlenség és egy öngyilkossági kísérlet történt. Délután a fürdés közben a hadiszókegnél a Dunába fulladt egy orosz emigráns, akinek a Tanurdzsics palota előtt mérlege volt — A Vöröskereszt strandján szerdán délután Pelsec László 13 éves diák a lábán komoly sérülést szenvedett. — Matosics Anna 21 éves énekesnő a Knyeginya Zorka téren levő lakásán öngyilkossági szándékkal zsirszódót ivott. Súlyos állapotban szállították a kórházba. Tettének oka ismeretlen.

OMIS - SPLIT MELLETT
Hotel „Bellevue“

egyetlen szálloda közve lenál a ten er mellett, na y terrasszal. — Szobák folyóvízzel.

Penzió 60—80 din., a dépananszban 50 din.

— Mólón leégett egy nádas ház. Kedden reggel 5 órakor kéménytűz következtében kigyúrt és leégett Lakatos László nádfedeles háza. A padlásra felraktározott házi eszközök és 10—12 mázsa buza a lángok martaléka lett. A kár kb. 12.000 dinár, mely biztosítás útján megtérül.

— **Ök nélkül megverték egy szombori nyugdíjast.** Bodics Szevén és Cselyuska Jován szombori munkások kedden este ittas állapotban hazafelé mentek. Utánuk haladt az uccán Györgyevics Milán nyugdíjas, ami a két munkásnak nem tetszett és rátámadtak a nyugdíjasra. Ökökkel összeverték, majd beledobták az utcái árokba, úgyhogy a szerencsétlen ember a lábát törte. Az eljárás megindult.

— **Ha a jószág a tilosba megy.** Jelacsics Triya szombori mezőőr tilosban találta Vukadinovics Jusztin juhait. Emiatt verekedés keletkezett közöttük, botokkal támadtak egymásra, úgyhogy mindketten súlyos sérüléseket szenvedtek.

— **A kutya megmentette három inas életét.** Paratyinban egy szabómester három inasa a műhely melletti szobában aludt és a szobában tartózkodott a házőrző kutya is, amelyet az inasok rendkívül mód szerettek. Az inasok éjszaka égvéghagyták a petroleumlámpát, amelynek üvege elpattant és a lámpa erősen füstölni kezdett. Az inasok már elaludtak és nem vették észre, hogy a szoba lassanként megtelik fojtó füsttel. A kutya azonban felébredt, az ablakhoz futott és kétségbeesett ugatással hívta fel a járókelők figyelmét a veszélyre. A kutya feltűnő viselkedését észrevette egy csendőrző, feltörte a szoba ajtaját és a már eszméletlen kívül levő inasokat kivitte a friss levegőre. A három gyereket csak hosszas élesztgetés után sikerült eszméltre téríteni.

— **Véresre verték az egyik melencii aljegyzőt.** Papovics N. melencii aljegyző néhány év óta dolgozik Melencin, ahol a falubeliek viselkedése miatt ellenszenvvel viseltetnek vele szemben. Papovics mindig azt hangoztatta, hogy nagy protekciója van és ezért senki sem tehet ellene semmit. A napokban betért az egyik kocsmába, ahol több földműves esendesen iddógált. Az aljegyző — a tanuk állítása szerint — kihívóan viselkedett a paraszttal szemben, akik emiatt feldühödtek és rátámadtak az aljegyzőre. Annyira összeverték és összeszurkálták, hogy véresen, eszméletlenül maradt a helyszínen. A tettesek a szurkálás után elmenekültek. A nyomozás megindult.

— **Élő malacot dobott a forró vízbe.** Dabics Milán mészárossegéd a munkaadója temberini uccai műhelyén egy élő malacot dobott be a forrázásra szolgáló katlanba. Az estének szemtanúja volt egy rendőr, aki a munkást feljelentette. A rendőrség a szivtelen segédet megbüntette.

— **Zsirszódát ivott egy szerelmében csalódott noviszádi leány.** Gyakovics Olga 16 éves noviszádi leány, Gyakovics Szimeon Usztavszka uccai vendéglős leánya szerdára virradó éjszaka zsirszódával megmérgezte magát. Tettét az apja vette észre, aki kocsiján kórházba vitte és ott első segélyben részesítették. Állapota súlyos. A fiatal leány öngyilkosságának oka szerelmi csalódás. Ugyanis egy idő óta vadházasságban élt egy fiatalemberrel, akivel a napokban több ízben összeveszett. Ez annyira elkésztette, hogy elhatározta magát a halálra.

— **A volt kamenicai községi pénztárnokot kétévi és héthavi fegyházra ítélték.** A mitrovicai törvényszéken szerdán tárgyalták Veljkovics Veljko volt kamenicai községi pénztárnok sikkasztási ügyét. A volt pénztárnokot 90.000 dinár elsikkasztásával vádolta az ügyészség és a bíróság emiatt 2 évi és 7 havi börtönre ítélte.

— **Kérelem a szelvény beküldéséhez.** A Reggeli Újság jótékonycélu ajándéksorsolásában való részvételhez legalább 100 szelvény együttes beküldése szükséges. A 100 szelvény portamentesítésére azonban nem elég a szokásos másfél dinár, hanem 2 dináros bélyeg szükséges. Felhívjuk erre a körülményre a szelvénybeküldők figyelmét, ne hogy a szelvények beküldése körül zavarok támadjanak. Itt említjük meg, hogy ugyan arról a napról több szelvény is beküldhető. A kitöltött szelvényeket személyesen is el lehet juttatni a kiadóhivatalba úgy Noviszádról, mint a vidékről. Ebben az esetben természetesen posta, vagy egyéb költséget fizetni nem kell.

Közgazdaság

A kulai járás vendéglőseinek határozata az apatini sörgyár megvétele tárgyában

A kulai járás vendéglősei kedden délelőtt a Zöldkert helyiségében rendkívüli közgyűlést tartottak, amelyen az apatini vendéglősök részéről Noteis Antal kiküldött is megjelent. A kiküldött azért jött Kulára, hogy a vendéglősöknek felajánlja a gyár megvételére vonatkozó részvényeket. Ezzel kapcsolatosan közölte, hogy az apatini sörgyár értéke 25 millió dinár, melyet azonban a hitelezőktől ötmillió dinárért lehetne megvásárolni.

A kulai vendéglősök úgy határoztak, hogy július 24-én testületileg Apatinba utaznak az alakuló közgyűlésre és az alapszabályok áttanulmányozása után készsággel jegyeznek majd megfelelő számú részvényt. A kulai járás vendéglősei már eddig is számos részvényt jegyeztek, melynek névértéke 600 dinár.

—o—

Magyarországon 16 pengő 30 fillér a buzaváltság értéke. Budapestről jelentik: Tegnap hivatalosan közölték, hogy az ugynevezett buzakötvények hivatalos beváltási ára július hónapban 16 pengő 30 fillér.

Noviszádi terményajózsde

Uj buza júliusra: Tisza hajó Csurugon felül 79 kg-os 126, Tisza hajó Csurug alatt 125, Begej hajó 124, éjsza melléki esatorna 123, Alekszandar Király esatorna 120, Duna, bácskai, bánáti és baranyai 123, Duna szerémségi 116-50, felsőbácskai 120, felsőbánáti 120, bácskai 118, bánáti 117, szerémi és szlavóniai 110

Rozs bácskai 100—102
Árpa bácskai és szerémségi 78—80,
Zab bácskai, szerémségi és szlavóniai 80—82,
Tengeri bácskai és szerémi 73—74, bácskai, szomborkőnyéki 74—75, bánáti 71—72 és uszály 72—74.

Liszt ög és ög bácskai és bánáti 190—210, kettes 170—190, ötös 150—170, hatos 130—150, hetes 110—120, nyolcas 85—90.

Korpa bácskai és szerémi juttazásokban 75—77,50, bánáti juttazásokban 72,50—75.

Irányzat: kukoricánál barátságosabb, egyébként változatlan.

Forgalom: közepes.

3- dinár 1 tubus

Soadont-fogkrém

a SOA-drogériában

KÜLFÖLDI TŐZSDEZÁRLATOK

A dinár árfolyama: Budapest 780—830, Bécs 567—571, Prága 55,80—56,20, Berlin 2,15—London 9,00012.

Zürich: Páris 20,22 háromnegyed, London 1511,5, Newyork 305,12, Brüsszel 5157,5, Milanó 25,18 háromnegyed, Madrid 4192,5, Amsterdam 208,025, Berlin 123,10.

Árak a budapesti terménypiacon és határidőpiacon. Budapestről jelentik: A terménypiacon a búzárúpiac irányzata szilárd volt. Tiszavidéki buza legalacsonyabb árfolyama 14,70, legmagasabb 15,40, felsőtiszai 14,60—15,25, egyéb származású 14,45—15,05. Uj rozs 11,25—11,60, uj árpa 12,50—13. A határidőpiac irányzata is szilárd volt. Buza októberre 15,12—15,13, rozs 11,59—11,61, tengeri júliusra 11,89—11,92, augusztusra 11,68—11,69, májusra 12,40—12,41.

—o—

— **Cséplési eredmények a kulai határban.** Kuláról jelentik: Béla Pusztán 10—11 métermázsra repcét csépeltek holdanként, ami ritka szép eredménynek tekinthető. Kötő minőségű árpa 20 métermázsra termett míg a Kula—Sokolac határban kései vetésű búzából 1—14 métermázsra termett lánconként. A buza minőségileg is kitűnő amennyiben 80—84 grammos.

— **A noviszádi piacon megjelent a szőlő.** A noviszádi piacon az utóbbi napokban megjelent a forgalom. Megjelent az ide szálló is, amelynek kilogramonként 10 dinár az ára. A többi árak a következők: Barack 5—8, sárgabarack 6—10, ringló 5—6, szilva 2—5, körte 2—6, dinnye darabja 3—4. A zöldségpiacon némi olcsóbbodás állott be, tekintve, hogy a legutóbbi bőséges eső juttotta a termést.

SPORT

Döntőmérkőzések a petrovgrádi alszövetségben

Petrovgrádról jelentik: A csoportbajnokság a petrovgrádi alszövetség területén végleg befejeződött és július 20-án megkezdődtek a döntő mérkőzések az alszövetség bajnokságáért. A döntőbe hat csapat került és pedig a petrovgrádi Schwäbische és Zs. s. k., a kikindai Zsak, a panesevói Jedinsztvo, a vrsaci Dusan Silni és a debelyacsai Spárta. A döntőket kettős pontrendszer szerint bonyolítják le és az alszövetség bajnoka részt vesz a ligaselejtező mérkőzésekben, azonban nem az idén, hanem esetleg jövőre, mert a bajnoki rendszer szerint a bajnokság szeptember 29-ig húzódik el.

A petrovgrádi alszövetség intézőbizottsága legutóbbi ülésén kisorsolta a döntőmérkőzéseket. A mérkőzések sorrendje a következő:

Július 21. Petrovgrádon Schwäbische—Zs. S. K., Panesevón Jedinsztvo—Dusan Silni; Debelyacsán Spárta—Zsak.

Július 28. Petrovgrádon Schwäbische—Jedinsztvo; Debelyacsán Spárta—Zs. S. K.; Vrsacon Dusan Silni—Zsak.

Augusztus 4. Petrovgrádon Schwäbische—Spárta; Kikindán Zsak—Zs. S. K.; Vrsacon Dusan Silni—Jedinsztvo.

Augusztus 11. Petrovgrádon, Zs. S. K.—Jedinsztvo; Kikindán Zsak—Spárta; Vrsacon Dusan Silni—Schwäbische.

Augusztus 18. Petrovgrádon Schwäbische —

Zsak; Vrsacon Dusan Silni—Zs. S. K.; Debelyacsán Spárta—Jedinsztvo.

Augusztus 25. Petrovgrádon Zs. S. K.—Spárta; Panesevón Jedinsztvo—Schwäbische; Kikindán Zsak—Dusan Silni.

Szeptember 1. Petrovgrádon Zs. S. K.—Dusan Silni; Panesevón Jedinsztvo—Spárta; Kikindán Zsak—Schwäbische.

Szeptember 8. Petrovgrádon Zs. S. K.—Schwäbische; Vrsacon Dusan Silni—Spárta; Kikindán Zsak—Jedinsztvo.

Szeptember 15. Panesevón Jedinsztvo—Zs. S. K.; Debelyacsán Spárta—Schwäbische.

Szeptember 22. Petrovgrádon Schwäbische—Dusan Silni; Panesevón Jedinsztvo—Zsak.

Szeptember 29. Petrovgrádon Zs. S. K.—Zsak; Debelyacsán Spárta—Dusan Silni.

— **Bíróküldés a szubotocai alszövetségben.** A szubotocai alszövetség bíróbizottsága keddi esti ülésén delegálta a csütörtöki és vasárnapi mérkőzések bíráit. Csütörtöki villanyfényes SzMTC—Vilanytelep meceset Krausz vezeti. A vasárnapi mérkőzések bírái: Bácska—Zsak; Sonnenberg, Dulcsiz—Bzdáni S. E.; Bogdanovics, Gákovói s. k.—Csoplyvai S. K.; Hirsler, Molac S. K.—Obilies S. K. Csicsics.

Két gól előnnyel megy a Spárta Torinóba

Spárta—Juventus 2:0 (1:0)

Prágából jelentik: Kedden délután 30 ezer főnyi közönség előtt játszották le a Közép-európai Kupa első középdöntő mérkőzését. A küzdelem fontosságának tudatában mindkét csapat erősen belefeküdt úgy, hogy a játék végéig hevesíramu, kemény és helyenként kimondottan durva volt, ami természetesen a szépség rovására ment. A kiemelten játékos elől járt a Juventus híres délamerikai fedezetjátékosa, akit a bíróság a második félidőben egy durva gánes miatt kénytelen volt kiállítani úgy, hogy a Juventus a hátralevő időt tíz emberrel játszotta végig. Így már nem tudta behozni a Spárta egygólos előnyét, sőt a finisben egészen védekezésre rendezkedett be, aminek eredménye az lett, hogy a sok Spárta támadásból újabb gól született. A csehszlovák csapat mindkét gólját Faczinek rugta. A revansmérkőzést vasárnap játszik le Torinóban, ugyanakkor Budapesten az Ausztria-Ferencváros első mérkőzése kerül eldöntésre.

Kikinda utolsó bajnoki mérkőzése a Szloga nagygyőzelmét hozta

Szloga—Koszovo 6:0 (0:0)

Bajnoki, bíró: Popov (Mokrin)

Vasárnap játszották le a kikindai kerület utolsó bajnoki mérkőzését. Az első félidőben a Szloga hívei kissé csalódottan szemléltek a mérkőzés folyását, mert a Koszovo szívós ellenállást fejtett ki a különben is nagy balszerencsével küzdő Szloga csapatokkal szemben. Sőt a Koszovo támadó sora szép összjátékkal többször került ellenfele kapujá elé és nagyobb szerencsével egyiket gólt is elérhetett volna.

A második félidőben a Koszovo teljesen letört és a Szloga Davidov, Sibul és Nyegrics révén hat gólt rugott ellenfele kapujába. A Szlogából az ifjúsági Petrovics hátvéd, Alt az új középcsatár és Zsivics jobbszélsőtűntek ki, a Koszovo legjobb része a csatársor volt az első félidőben.

Csantavir: Triglav—Topolai JAK 0:0. Fernbach Baba serlegmérkőzés, bíró: Tamási. Mindkét csapat több tartalékot szerepeltetett, s emiatt a játék gyenge színvonalú volt. A Triglavnál a csatársor, a JAK-nál a védelem játszott jól. A Triglavból Forgó I, a JAK-ból Heller tűnt ki. Tamási kitűnően bíraskodott, a közönség lelkesen ünnepelte.

A sztaribeceji asztali teniszesek legyőzték a kikindaiakat. A kikindai Keresztyn Ifjúsági Egyesület asztali tenisz osztálya a sztaribeceji legjobb négy ping-pong játékost látta vendégül és tekintettel arra, hogy városközi mérkőzést nem tudtak lejátszani a sztaribecejiek csekély létszáma következtében, úgy osztották be a versenyt, hogy minden játékos mindegyikkel játszott. A mindvégig érdekes versenyt a vendégek nyerték meg abszolút fölényvel, mely körülmény a kikindai játékosok versenyrutin hiányának tudható be. A vereség ellenére a KIE tagjai is szépen játszottak, de mégsem tudtak ellenállni a vendégek heves támadásainak. A beceji színekben Hajpál, Gortva, Bender és Platz, a kikindai színekben Fehér, Heeskó, Preszburger és Konecsny indultak.

Németországnak, az európai zóna győztesének legközelebbi ellenfele a Davis-cupban az amerikai zóna győztese, az USA csapat lesz. A mérkőzést a vimbledoni stadionban játszik le s annak győztese ugyan csak Londonban a kupavédő Anglia csapatával kerül össze.

A POTYAUTAS KESERVEI

Varga Lajost, a Reggeli Ujság kerékpáros körversenyének nagy népszerűsége emelkedett potyautását, aki a kétnapos versenyen a hőség és szomjúság által elesígyzott versenyzőknek annyi derűs percet szerzett, Gradistén nagy szomorúság érte. Varga máris nagyban készült a jövő évi pünkösdi kerékpárversenyre és alapos tréningbe fogott. Tegnap is — amint ő mondja — Beogradtól Gradistéig fél nap alatt pihenő nélkül hajtott. Itt az összesereglett futballisták és kíváncsiak tömege előtt eddigi tréningje eredményét mindjárt bemutatta. Zúgó tapsvihár és éljenzés között néhányszor végig száguldott a piacon olyan gyorsasággal, hogy némelyek szerint a kerékpár tengelye szikrát hányt.

A mutatvány után Vargát a végzet öszszehozta a Gradistén időző vándormozsi gépészeivel, aki Vargát éjjeli szállásra magához hívta. Reggelre azonban eltűnt a szállásadó gépész, de eltűnt Varga kerékpárja is, amelyen a gépész ismeretlen helyre karikázott. Az eltűnt kerékpárral füstbe mentek a nagy tervek is, mert Vargának nincsen pénze másik kerékpárra. Ezért nagyon kéri a pünkösdi verseny résztvevőit, hogy ajándékozzák meg elhasznált kerékpár alkatrészekkel, ezekből új majd új kerékpárt fabrikál; így készült az ellopott kerékpár is. Köszörüs lévén, igéri, hogy szívesen leköszörüli az ajándékokat, csak most az egyszer segítsék ki.

Ráadásul még az első díjról is lemond, melyet bizonyosan megnyerne.

A szubotical alszövetségi döntő állása

Zsak	2	2	0	0	5:0	4
Gragyanszki	3	2	0	1	10:4	4
Bácska	3	2	0	1	9:9	4
Bezdán	2	0	0	2	3:7	0
Duleisz	2	0	0	2	0:7	0

Max Schmeling német ökölvívóbajnoknak, aki Berlinben néhány nappal ezelőtt legyőzte a spanyol Paolinot, legközelebbi ellenfele Louis néger ökölvívó, Braddock le győzője lesz. A mérkőzést szeptember 15-re tervezik s a színhelye valószínűleg Newyork.

Matejka osztrák teniszbajnok az északi országokban turázik. Saróben legyőzte Forsberget 6:3, 6:3 arányban, a párosban pedig a svéd királlyal játszott a Söderström Zetterberg pár ellen. Győzött az utóbbi 6:4, 7:5 arányban.

A német esikóválogatott, amely legutóbb Beogradban vendégszerepelt, izlandi portyára indult s első mérkőzését Rejkjavikban 1:0 félidő után 3:1 arányban nyerte meg. A mérkőzést este játszották villanyfény alatt.

Amerikában két újabb néger esadafutó tűnt fel: Peacock és Jesse Owens, százméteres futók. Mindkettő valószínű résztvevője a berlini olimpiának, amelyen az USA csapata a jelek szerint meglehetősen „színes” lesz.

A külföldön portyázó bécsi csapatok közül a Hakoah Temesvárot 5:2 (3:2) arányban győzte le az ottani Kinizsit, az Admirá Lembergben a Pogon ellen 2:2 arányban eldöntetlenül játszott, a revansmérkőzésen pedig 6:0 (3:0) arányban győzött.

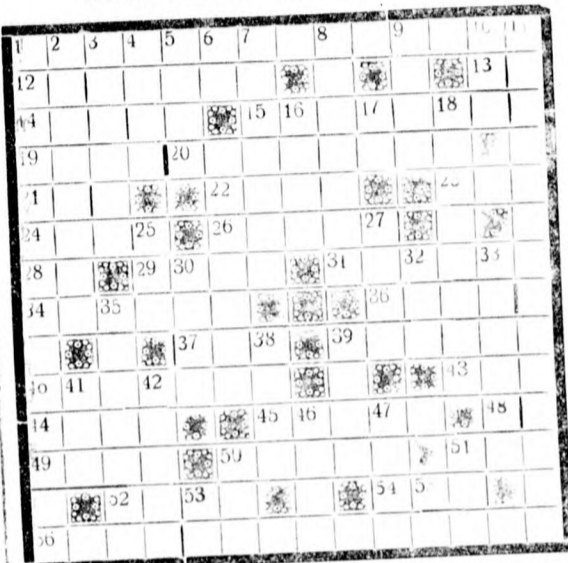

A kuglázó sport hírei

A Kicsinyek legyőzték a Nagyokat. A noviczi Kott pályán hétfőn a Kicsinyek a Nagyokkal mérkőztek. A Dávid—Góhát küzdelemhez hasonlóan itt is a Kicsinyek győztek 236:212 arányban. A győztes csapat tagjai: Réger, Busa, Kott I., Kott II., Barjaktarovic, Gál, Augusztin, Dreifenstein, Szücs, Michlitz, Vargha, Tót. A győztes csapat részeredményei: 36, 41, 48, 40, 36, 35. A Nagyok csapata: Bagó, Mayer, Gregecz, Matejovic, Müller, Bombola, Takács, Glaszta, Firanyi, Kurland, Majoros, Hlapovic. Részeredményei: 26, 26, 33, 66, 35, 26. A két csapat revansmérkőzést játszik.

209. Keresztrejtvény

Közlő: Ebinger József, N. Sad

Vízszintes: 1. Az Északi tenger római neve, 12. Orosz tó, 13. Személyes névmas, 14. Akad, vissza, 15. Bátorak, 19. Német szám, 20. Önféjű, 21. ... ografta, 22. Vissza: Kecskék államnyelven, 23. ... taly, 24. Deka kev., 26. Takarit id., 28. S. A., 29. Női név, 31. Lobogtat, 34. Bánati falu (k=h), 35. Vissza: Női név, id., 37. Ügyvéd végzi, 39. Világhírű csaló, 40. Szerszám, hibás betűvel, 43. Sár, kev., 44. Filmszínészno neve, 45. Meleg, kev., 48. E. L., 49. Híres német repülő, 50. Sok pénzbe kerül a férjeknek, 51. Német város, 52. Fiu név, 54. Könyörög, 56. Két belga város.

Függőleges: 1. Angol város, 2. Tengerentúli, 3. A hadifelszereléshez tartozik, 4. Eine, kev., 5. G. D. R. A., 6. Német személyes névmás, 7. Mohamedán ünnep, 8. Lovat etet, 9. Férfi név, 10. Vissza: Struccfajta, 11. Elhunyt híres magyar író, 16. Vissza: Cigánynak mondják, 17. És, id., 18. Bűvész, 20. Dolgozol, 25. ... gramm, 27. LEAE, 30. Repce, kev., 32. Ngg., 33. Holland városka, 35. Halfajta, 38. Kártyajáték, 39. Főváros, 41. könyörög, 42. Tisza kev., 46. Állat, 47. ETKI, 50. Német névelő, 51. Tur, kev., 53. Büntetőtörvény rov., 55. Kis patak.

„Alföld”

Képes hetilap

2.- dinár

Szélmalom pályázat
6200'- dináros nyeremény

Kérje az ujságárusától!

Ne dobja ki a pénzét!

Ha butort akar rendelni, először nézze meg elsőrendű munkáimat és győződjék meg rendkívül olcsó áráimról. Látogatása vásárlásra nem kötelező, terveket ingyen csinállok.

VARGA IMRE, műbutorasztalos mester
Noviszád, Szibinyanin Janka ucca 22

A szép Simongáthy-lányok

A Reggeli Ujság REGÉNYE

ÍRTA: FALVAY ANDOR

Arany nap csillogott az égen, a halványuló kék tenger vizében, finom köd szítált a lombok fölött, de csak annyira, hogy még szebbé tegye az amugyis csodaszép tájképet.

Sámson Ida uszályos fekete ruhában ült a hintó párnáján és boldogan mosolygott. Olyan volt, mint egy királynő, aki diadalmenetben tér vissza régi palotájába, ahonnan egykor elűzték.

Mellette ült Váraljai János.

Ezüstös haja szinte ezüstkoronának látszott. Dióbarna arca egészségesen mosolygott bele az őszi napsütésbe.

Megfogta hitvese kezét és halkan mondta:

— Nemsokára otthon vagyunk...

— Nem jól mondja, János, — mosolygott az asszony.

— Miért?

— Mert nagyon sokára érkezünk ide... Hamarabb is itt lehetünk volna. De ennek én vagyok az oka...

A férfi erősebben megszorította az asszony kezét.

— Most már ne beszéljünk erről! A boldogság sohasem jön későn. És én nagyon boldog vagyok!

— Én is, János — sugta az asszony és most már ő is visszaszorította a férfi kezét.

★

A vármegye minden előkelősége jelen volt ezen a lakodalmon. De eljött Pestről az egész család, a négy Simongáthy-lány férjével egyetemben.

Luca Pásztor Lászlót ugratta, hogy most írjon egy igazán gyönyörű költeményt.

— Most, hogy Ida mama férjhezment!

A költő azonban őszintén felelt:

— Szép verset csak bánatos szív írhat és csak a boldogtalanságról... De mikor mindenki boldog, csak nem fog verset dobogni egy boldogságban uszó költő szíve?

Vera Keresztessy Tiborral volt megakadva, mert még mindig nem tudták eldönteni, hogy Luca után — az egész család boldogságának megteremtésében — kinek volt a legnagyobb része? Neki-e, vagy Tibornak?

— Tudja mit, Tibor? — mondta nevetve Vera. — Se nekem, se magának, de még csak

Lucának sem, hanem...

— Hanem? — kérdezte a férfi.

— Hanem Ördög Riának!

— Hát ez bizony igaz... — helyeselt Tibor.

Eszter Bors Tamással vitatkozott azon, hogy a filmrendezés tulajdonképpen teljesen elhanyagolja az új divatművészetet és ahelyett, hogy a magyaros öltözködésnek csínánna népszerűséget, beéri a külföldi divat szolgái majmolásával.

A Délibáb-filmgyár rendezője pedig nem mondhatott ellent, mert Eszternek igaza volt.

Agnes pedig Váraljai Ákossal vitatta meg a politikai élet várható változásait. A férfi meglepődve mondta:

— Nem is hittem, hogy ehhez is ért.

— Dehogy is értek — mosolygott szerényen Agnes. — Csak józanul gondolkodom... És a józan ész sokkal többet ér, mint minden politikai csalafintaság...

★

A lakodalom javában folyt, amikor egy új autó állt meg a kastély előtt.

Ördög Ria lépett ki belőle, egy komoly külsejű férfi kíséretében. Örömmel szaladtak eléje és mindenki maga mellé szeretne volna ültetni.

Az Édenkert-mulató énekesnője azonban mosolyogva így szólt:

— Előbb engedjék meg, hogy bemutatkozzunk!

Senki nem értette, hogy ez mit akar jelenteni. Ria azonban folytatta:

— Van szerencsém mindenkinek bemutatni Bársony Tihamér urat, az Üvegáru gyár főtisztviselőjét... És van szerencsém bemutatni magamat is, aki nem az vagyok, akinek gondolnak, hanem Bársony Tihamérné.

A meglepődés csendjét kívarta Ria, aztán még hozzátette:

— Mert máától kezdve nincs már Édenkert-mulató vagy legalább is nincs Ördög Ria, a mulató fekete csillaga... Megvan a pénz, ami a kis ház vételéhez kellett és én most már nem vagyok más, mint hitves és anya. Bársony Tihamér szerelmes hitvese és Bársony Janika szerető édesanyja.

Most már mindenki megértette Ördög Ria szavait.

Könnyek csillogtak a szemekben. Luca eddig ágaskodott, amíg figyelmelek lettek rá és csengő hangon kiáltotta:

— Vegye tudomásul mindenki, hogy az egész Simongáthy-család boldogságát, tehát ezt a mai örömmünnetet is Ördög Riának, azaz hogy Bársony Tihamérnének köszönhetjük... Én tudom, hogy ez így van! Aki a részletekre is kíváncsi, az keressen fel holnap vagy holnapután és elmondom neki a négy szép Simongáthy-lány és még szebb özvegy édesanyjuk történetét!

Erre már az egész vendégsereg össze-vissza kiáltotta:

— Éljen Ördög Ria!... Éljen Bársony Tihamérné!

★

A lakodalom is véget ért, pedig három nap és három éjjel tartott.

A vendégsereg eltávozott.

A simongáthy kastély tornácán ketten ülnek.

Váraljai János és a felesége.

Alkonyodik.

Nem szólnak semmit, csak nézik egymást.

De ez a nézés, ez a tekintet mindent jelent.

Mert csodálatosan szép a rügyfakasztó és virágbontó tavasz.

Fenségesen gyönyörű a nyár kibomlott csodája és termésajándéka.

De azért az ősnek is van költészete.

Az ősnek, a hervadásnak, a sárguló levelek aranycsillogásának.

Az ősnek is van költészete, virága és boldogsága.

Az ősirózsza.

Váraljai János megfogja hitvese kezét és halkán kérdezi:

— Boldog?

Az asszony pedig csak a szemével felel. Csak a szemével mondja:

— Igen... Nagyon, nagyon boldog vagyok...

(VÉGE)

Költözködés előtt,

nyaralási idő alatt modernizáltassa régi butorait

Peldler Károly asztalos-üzemében

Bratya Ribalkara 42. 1876

Női és férfi divat és rövidáru

Kereslet

Bérbe vennék házat lehetőleg nagyobb telekkel. Ebinger, Szuboticska 54. 2131

Inasokat fizetéssel felvesz Alekszander Weisz, Louis Barthou (Magyar) utca 27, vízvezetékcserező és bádogos. 2144

Használt, de jókarban levő székelt, körülbelül 200 darabot, megvételre keres a külső Kat. Olvasókör. Közelebbit a szolgánál, Dudarszka 18. Noviszád. 2147

Fiatal jó munkás fodrásznő azonnalra felvétetik. Zucajics Radivoj, Noviszád Zselyeznicska 67. 2150

Allást keres

KOVACSMESTER állást keres uradalomnál vagy nagyobb műhelybe. Beléphetne bármikor. Címe: Huszár János Zsabaly. 2083

40 év körüli önálló kereskedő, komoly munkaerő rövidáru szakmában állást keres. Esetleg utazónak is elmegy. Cim a kiadóban. 2072

Eladó

Kétszárnyú üvegajtó

288 x 156 cm, felül világítóval, csaknem új állapotban, eladó. Megtekinthető: Noviszád, Nikola Teszla 7. 1899

Tartós plissé minden nagyságban, valamint endli, aszúr, rombáthuzás „Edisonnál”, Kralja Petra 27.

Száraz bükkhulladék és más tűzifa legolcsóbb naplárón beszerezhető: Vujkovic J. és Társa cég-nél, Szubotica, Jukicseva ul. 41. Telefon 6-69. 201

ORENDI, Jevrejska 11.

Különléte

Mészárosoknak

és háztartásoknak jégsczerényt jótállással készit Ujváry Ferenc, Temerin. — Arjegyzéketingyen küld.

Villany ondolásit

a legujabb tipusu aparattal szakszetuen, legszolidabb arak mellett végzi Meltár fodrászszalon, Zselyeznicska 26. Ujyanott fodrésznő felvetetik. 2146

300 dinár havonta

Akar havonta mellekesen 300 dinart keresni?

Keresünk nőt, aki hajlandó naponta 2 órát dolgozni. Ha érdekli, küldje be nevét és pontos címét a szubotici kiadóba. 222

Beográdi 40 éves ház- tulajdonos, 15.000 dinár biztos havi jövedelemmel, tisztamultu 20-26 éves urilány ismeretségét keresi

házasság céljából. Vallás és hozomány mellekes Ajánlatokat „Beesületes” jeligére a kiadóhivatal továbbit 2148

legolcsóbb és legjobb bevásárlási forrása

čistol
TISZTÍT - FÉNYESIT

35 éves beográdi önálló iparos, kinek az építéssel kapcsolatos ipara és felszerelt műhelye van, feleségül venne 30 évnél nem idősebb izr. urilányt vagy özvegyet, akinek kedve volna novemberben Palesztinában letelepedni. Hozomány szükséges. Leveleket „November” jeligével a lap kiadóhivatala továbbit. 2149

Fizessen elő a Reggeli Ujságra

JÓ MUNKÁT AD A KISIPAROS

Noviszád

AUTÓJAVÍTÓ MECHANIKUS
Kinzl János, Luja Bartua ulica 31.

AUTÓ- ÉS KOCSIFÉNYEZŐ
Drenyák József, Ljubljanska 26.

AUTÓHÜTŐK JAVÍTÁSA ÉS SÍRLÁMPÁK KÉSZÍTÉSE
Phillips Miklós, Dunavska ul. 18.

AUTÓ ÉS TRAKTORHÜTŐK KIDOLGOZÁSA
Milanovics Milán, Trg. Knjeg. Zorke 8

AUTÓ, MOTORJAVÍTÓ MŰHELY ÉS ÁLLANDÓAN TÖBB HASZNÁLT AUTÓK ÁRUSÍTÁSA
Arszenovics Szvetozar, Vojv. M. Miljanovog 3-5. tel. 27-14.

BADOGOS ÉS VIZVEZETÉKSZERELŐ
Löbl Adolf, Carinska ul. 15.

BUTORASZTALOS ÉS JAVÍTÓMŰHELY
Bubori László, Maszarikova ul. 9.

BÖRKERESKEDÉS
Tusak és Klein, Jevrejszka 9.

CIPŐIPAR
Noviszádi cipészek első termelő szövetekezete, Futoski put 25.

CIPÉSZEK
Barna Jakab, Zselyeznicska 25.
Greuling Jakab, Zselyeznicska 23.
Gyarmati András, Jevrejszka 12.
Hajnal Lajos, Gajeva 17.
„Kod Saka”, Pasicseva 31.
Mockó Pavle, Njegoseva 14.
Nagy Ferenc, Jovana Suboticsa 13.
Périn László, Bana Dunića 21.
Ragaji Vasza, Jevrejszka 2.
Rohrbacher Ferenc, Cara Lazara 5.
Schmidt Péter, Zselyeznicska 81.
Szaparszki Milán, Petra Zrinjskog 18.
Tariján József, Grobnyanska 2.
Zsupanszki Jovan, Uspenszka 3a.

CIPŐKERESKEDÉS
Göögös Nándor, halpiac X. pavillon 13. sz.
ROSA Cettl, halpiac IX. pavillon 2. sz.
Salavko Illin, Dunavska ulica 8.

CUKRÁSZ
Hang Franjo, Mileticseva ulica 4.

CSERÉP- ÉS PALAFEDŐMESTER
Szurkovszki Márton, Primorska ul. 26.

EGYENRUHA- ÉS DIVATSZABÓ
Horváth Ferenc, Futoski put 78.

ELŐNYOMDA ÉS KÉZIMUNKAKELLÉKEK
özv. Király Matilda, Temerinska 5

ELŐNYOMDA, PLISSE, AZSUR, ENDLI, GOMB-ÁTHUZÁS ÉS MONTIROZÁS
Nagyfejőné, Bulevar Kr. Marije 2.

ÉPÜLET- ÉS PORTALASZTALOS
Koch Árpád, Ljubljanska ul. 22.

ÉPÜLET- ÉS BUTORFESTŐ
Wahl István, Kolarov trg 4.

ÉPÜLET- ÉS DISZMŰBADOPOS
Bless Wendelin, Ustavska 5.
Nikolić Petar, Temerinska ul. 18.

FA-SZOBRÁSZ
Wekerle Josip, Futoski put 74.

FEGYVER- ÉS KERÉKPÁRÜZLET
Irsai József, Futoski put 16.

FEHÉRNEMŰ TISZTÍTÓ INTÉZET
Kapmajer Mihályné, Futoski put 43.

FÜTÉS, VIZVEZETÉK, GÁZ, BADOPOS MUNKÁK
Weisz Sándor, Luja Bartua 27. Telefon 23-62.

FESTÉKÜZLET
Svabjankov V. Vojislav, Njegoseva 26.

FÉRFI ÉS NŐI KALAPKÉSZÍTŐ
Malatinszki Árpád, „Sloboda” udvar.

FÉRFI SZABÓSÁG

Gärtner János, Futoski put 67.
Hözl és Atanackovics, Postanszka 7.
Esku Simon, Futoski put 24.
Kann Jenő, Kr. Alekszandra 14. udvar.
Kovács Mihály, Kralya Alekszandra 9.
Milicz Szevén, Sztrazsilovszka 1.
Musicki Milorad, Zselyeznicska 36.
Sarbak János, Kralya Alekszandra 10.
Sasek Márton, Ustavska 13.
Stolics Szava, Szkerlicseva ul. 1.
Vitéz István, Futoski put 72.
Vladimirovics Ljubomir, Trg Oslobogyenya 6. Apollo udvarban.
Isajevics Dimitrije, Kralja Petra ul. 3.

FOTÓ KIDOLGOZÁS
Nádichnál, Futoski put 24.

GIPSZ SZOBRÁSZ KÉSZÍT MŰKÖ STUCCO MUNKÁKAT
Károlyi Péter, Knj. Zorke trg. 11.

HANGSZERÉSZ
Schade Adám, Futoski put 38.

KÁLYHA ÉS TAKARÉKTŰZHELY
Ing. Visiak, Futoski put 92.
Cocek Lajos, Futoski put 21.

KÁRPITOSOK
Fehérváry Géza, Vilzonov trg 6.
Hegedűs István, Kralja Petra 5.
Krausz Géza, Kr. Alekszandra 3. Dimovics ház.
Tóth és Slemender, Kralja Alekszandra 9.

KÉPKERETEZŐ
Martinko, Kralja Petra 19 és Futoski put 22.

KERÉKPÁR, VARRÓGÉP ÉS JAVÍTÓ-MŰHELY
Braun Ladislav, Apolló udvar
Engl i Drug, Futoski put 8.
„Jung” Szuszedszki Pfaff Ierakat, Safarikova 9.
Fiser Pavle, Futoski put 25.
Hegedűs Mátyás, Knjeginye Zorke trg 19.

KIVITELEZ ÉS TERVEZ KÖZPONTI FÜTÉST ÉS VIZVEZETÉK SZERELÉST
Kelemen József, Safarikova ul.

KOFFER- ÉS TASKAÜZLET
Fink B., Nyegoseva ulica 4.

KÖNYVKÖTÉSZET
Olcsón és gondosan dolgozik Futoski put 24.

LUKSZUS-SÜTŐDE
Giric János, Arse Teodorovicsa 22 és Katoliciska porta. Lukszus sütemények és kétszersültek betegeknek.
PALICS JÓZSEF, Steve Stevanovića 4.

MÉSZÁROS ÉS HENTES
Klinec István, Kralja Matije ul. 25 és Alexa Santicsa 85a.

MOTOR- ÉS DINAMÓJAVÍTÁS ÉS TEKERCSELÉS
Neurohr Elemér, Petra Zrinjska 32.

MŰBUTOR ASZTALOS
Pintér Kálmán, Josifa Pančića 7, Gázgyárnál.

MŰKÖSZÖRŰS, KÉSNEMŰ, NIKKELEZŐ
Hoschek Ferenc, Dunavska 21.

MINDENNEMŰ TŰZIFA ÉS ÉPÜLETANYAG
Pacik István és Fia Piroški p. Vašarište, tel. 26-10

NŐI KALAP
Maison Anci, Kralya Alekszandra 15.

NŐI KABÁTKONFEKCIÓ
„Edison”, Kralya Petra 27.

ÓRÁS, ÉKSZERÉSZ ÉS JAVÍTÓ
Havran Jovan, Trg Knjeginye Zorke 14.
Vujkovic József, Zselyeznicska ul. 59.
Weisz Jenő, Futoski put 37.

PAPLANKÉSZÍTŐ
Kiss Antal, tul. Milan Vlček, Njegoseva 17.

PLISSE ELŐNYOMDA ÉS RÖVIDÁRU
Klinger Ljudevit, Zseljeznicska 31.

RÁDIÓJAVÍTÓ
„Radiofon” F. A. Gauss, Futoski put 47.

RÉZMŰVES, PÁLINKA-KAZANOS
Szabadi Béla, Temerinszka 17.

RÖVID- ÉS DIVATÁRU

Orendi Edmund, Jevrejszka ul. 11.
Hardi Károly, rövidáru és előnyomda, Piroška 3.

SZABÓKELLÉKEK
„Pribor” Schubert László, Jevrejszka 9.

SAPKAKÉSZÍTŐ nagyban és kicsinyben
„WOLGA”, Futoski put 14.

MODERN SZOBAFESTŐ ÉS MÁZOLÓ
Grünberger Aleksander, Futoski put 35.

SPECIALIS GYERMEKRUHASZALÓN
Papp József, Kr. Petra 15., udvarban, ajánlja fehér és sötétké matrózruháit.

SPECIALISTA PÁLINKA KAZÁN ÉS RÉZ-MŰVEK KIDOLGOZÁSA
Véjin Novák, Temerinska 15.

SZÜCS
Urosevics Nikola, Miletityeva 6.

TÖLTÖTÖLLSZÁR ÉS MÉRNÖKI MŰSZEREK JAVÍTÁSA
Sztójánovics Zsarko, Apollo udvar.

VAS, FÉMESZTERGÁLYOS, HENGER ÉS FOGASKERÉK KIDOLGOZÓ MŰHELY
Glazer Aleksander, Petra Zrinjskog 63.

VILLANY ÉS GŐZONDOLALÁS OLCSÓN
Lehockynál, Jovana Subotića 23.

VILLANYVILÁGÍTÁSI ÉS MOTORBERENDEZÉSI VÁLLALAT
Pataki Béla, Futoski put 27.

VIZVEZETÉK, CSATORNAZÁS ÉS VILLANYVÁLLALAT
Breuer Sándor, Laze Telecskog 12.

Petrovgrad

RÁDIÓKERESKEDÉS, JAVÍTÁS ÉS SZERELÉS
„Radiofonia” Hajdek Robert, Kr. Alekszandra 4.

ÜVEG- ÉS PORCELLÁNÁRU, KÉPKERETEZÉS
Kopp Károly, Obala Princese Jelene 3.

FÉRFI SZABÓSÁG
Rusival Vilmos, Brigadir Risticza 24.
Valucsek és Zimmermann, Kr. Alekszandra 17.

FÉRFI ÉS NŐI SZABÓSÁG
Urbán Zoltán, Knez Arsena 2.

NŐI FODRÁSZAT
Berger Laci, Főucca.

MÉSZÁROS ÉS HENTES
Glaug József, Kralya Alekszandra 32 és Brig. Risticza 18.

CIPÉSZEK
Szalay Dezső, Svetoszavska 1.

KÁRPITOS
Markovics L., Obala Princese Jelene 11.

NŐI KALAPDIVAT SZALÓN
Diener Stefica, Princa Djordja 5. (Zárda mellett)

Sztári Becsej

AUTÓJAVÍTÓ ÉS GARÁZS
Schumacher Dezső.

NŐI FODRÁSZAT ÉS PARFUMERIEA
Zavargó Irén

Velika Kikinda

AUTÓ-MOTOR JAVÍTÁS ÉS ÁTALAKÍTÁS
Herfer József, Nemanjina 8.

NŐI FODRÁSZAT ÉS PARFUMERIA
Schönberger Irén

CUKRÁSZDA
Hockban Jakob, Segyakov ház, korzó.

GYAPJUFONÓ ÉS KÖTŐDE
Löschinger Károly

Napoleon a hódító, a diktátor és a szerelmes férfi

Írta: Tatár András

I. RESZ

A forradalom gyermeke

Kor ikábe minden eszdes. A szabadsághar: lehunzó zsrátnokát eltápossák a bevonuló francia katonák eszdmái.

A felkelők letették a fegyvert — az engesztelhetetlenek, akik nem tudnak bele törődni az idegen járomba, behuzódnak a „macquis“-ba, a sziklás szakadékok, a kifürkészhetetlen erdőségek, bozotos ingoványok közé és onnan ki-kicsapva próbálkoznak egyre reménytelenebbnek tűnő guerilla harcokkal. Az ellenállás azonban napról-napra céltalanabbá válik. Paoli — a vezér — a vesztett esata után Angliába menekül, segédtsíztje, Charles-Marie Buonaparte, az ajacciói ügyvéd visszatér a tengerpart mellett fekvő ősi házába, a pölgárháboru zaja elcsendesül, a vészharangok kongása elhallgat, aki teheti, kibékül az új uralommal és legfeljebb csak titkon, meghitt barátok közt, melázó honfíbuval emlegeti még a korzikai szabadság vesztett ügyét...

Két kis fiu elindul

Charles-Marie Buonaparte, az ajacciói ügyvéd a megbékélték között van. Hiába minden — az élet legázolja az ideálokat. És az életet ez esetben az otthon jelenti, a feleség — Letizia asszony — és az egyre szaporodó kis család, amelyről gondoskodni kell! A gyermekek: Joseph, aki még a táborozás idején született és a második, a kis Napoleon, akiket azután gyors egymásutánban követnek a többiek, Lucien, Elisa, Louis, Pauline, Caroline és Jérôme...

Az élet nehéz, sőt egyre nehezebb... Az ügyvédkedés alig hoz valamit, a birtok éppen csak annyit jövedelmez, hogy ennivalóra, meg ruházkodásra telik. Letizia asszony, gondokba merülve számol, takarékoskodik, próbál itt is, ott is lecsipni valamit a kiadásokból — de évről évre szaporodnak körülötte az éhes kis szájak és mind több és több ruhát nyúnek el az apróságok, akik ugy hemzsegnek körülötte mint a esibék az anyatyuk körül. A gyerekek közül a nagyobbak már iskolába járnak, ez is pénzbe kerül — lassanként már egyebet sem hallanak emlegetni odahaza az apróságok, mint pénzt, meg újra pénzt. És mindig olyan pénzt — ami nincs.

Charles-Marie Buonaparte végül is kénytelen végig letenni a fegyvert a hódítók előtt. A francia királyságot képviselő Marbeuf kormányzóra fanyalodik: öt környékezi meg, hogy két nagyobbik fia számára ingyenes, sőt ösztöndíjas helyet eszközöljön ki XVI. Lajos öfca ége valamelyik előkelő nevelőintézetében.

— Josephet, a nagyobbikat, papnak szántuk, — mondja. — És azt szeretnők, ha a másiktól, Napolenoból, derék tengerész lenne.

Marbeuf kormányzó, aki tíz esztendővel ezelőtt mint a megszálló csapatok pa-

rancsnokló tábornoka jött a sziklás szigetre, örömmel fogadja a behódolást. Nemesak, hogy mindent megígér a megtért rebellisnek de valóban minden követ meg is moztat, hogy végleg lekenyerezze és meggyerje a francia ügynek. Igazán nem rajta mulik, hogy Joseph sohasem lesz pap — és Napoleon sohasem lesz tengerész!

Pedig látszólag a legjobbat halad a dolog. Joseph számára sikerül egy ösztöndíjas helyet kijárni az autuni papnevelőben és Napoleont illetően is ígéretek kecsesgetnek. Csakhamar kiderül azonban hogy a dolognak ez a része áthághatatlan akadályokba ütközik. A tengerészeti iskolán minden ösztöndíjas hely be van töltve — ami pedig még üres volna, az már olyan előkelő emberek fiainak van odaigérve, akikkel a szegény kis korzikai ügyvéd fia nem versenyezhet.

Igy aztán le kell tenni a esillogó tervről és be kell érni a szerényebb megoda sal: Marbeuf kormányzó ajánlása mégis ér annyit, hogy a kis Napoleon ingyenes, alapítványi helyet kap a briennei királyi katonai iskolában.

A következő hetek és hónapok lázas és izgatott készülődésekkel telnek el. Josephnek, a jövendőbeli papnak és Napoleonnak, a kis kadétiskolás-jelöltnek bucsut kell vennie a szigettől, ahová a vérségi köteléken kívül a játszótársak, a gyermekkor kalandjai, legédesebb és legtisztább emlékei fűzik őket.

A borus decemberi napon, amikor a kikötőbe kíséri őket a család, ott vannak valamennyien a bucsuzásnál, akik szívüknek kedvesek. Letizia asszony még az utolsó okos tanácsokkal látja el két nagy fiát, Lucien nagybácsi, az ajacciói archidiakonus bátorítóan veregeti a vállukat, Manuccia, az öreg szolgáló, meg Ilaria, a dajkájuk, könnyes szemmel integetnek bucsut feléjük.

Aztán a kis hajó kifeszíti vitorláit és lassan kiuszva a kikötőből, megindul Franciaország felé, fedélzetén az egyszerű ajacciói ügyvéddel és két kisfiával, akik közül az egyik, a kisebbik, összeszorított szájjal áll a hajó fakorlátjánál és mereven néz vissza a mindinkább homályosuló Korzikára, az első szigetre a három közül, amelyekhez esodálatos életének utja a végzet kifürkészhetetlen akaratából mindig újra és újra visszatér... A másik két szigetről még sejtelve síncsen a kisfiúnak, még a nevüket is csak később tanulja meg az iskolában és nyilván akkor sem mond semmit számára ez a két jelentéktelen pont a világmindenség rengetegjében: Elba és Szent Ilona...

Betűk láza

Charles-Marie Buonaparte az esztendő utolsóelőtti napján érkezik meg a két fiúval az autuni komoly kollégium falai közé.

Egyelőre a kis Napoleont is ide kellett hozni, mert noha a katonai iskolába való

felvétel formaságai nagyjából már el vannak intézve, még mindig van egy nagy akadály: a kisfiu csak korzikai anyanyelvén beszél és előbb meg kell tanulnia valamennyire franciául, hogy az iskolába beíratkoz-hassék. És a napbarnított arcu, sötétszemű, hallgatag kisfiu, aki eddig nem sokat törődött könyvekkel, most a derék páterek vezetése alatt sürgősen belemélyed a francia nyelv ködös rejtelmibe.

— Ugy látszik, jöfejú gyerek — mondja róla az egyik tanára, — mert kis vadóc lé-tére három hónap alatt annyira vitte, hogy mindent megért és maga is elég tisztésé-sen ki tudja fejezni magát...

De azért áprilisban, amikor végre átkerül a briennei katonai iskolába, még mindig érződik a kiejtésén az idegenség, amit egyébként még évek multán sem tud teljesen levetkőzni.

A gyermekeknek, akik vele együtt kopatják a padokat, természetesen több sem kell. Itt van ez az olajbarna bőrű, villogó tekintetű, neveltséges módon beszélő idegen fiu, aki olaszosan vagy korzikaiasan „Napolioné“-nak vezeti magát — nosza, egyszerre a nyakán vannak valamennyien és minden óraszünnetben fáradhatatlanul zug az udvaron a kegyetlen gunyolódás: Napolioné!... Napolioné!...

A kis Buonaparte dühösen veti magát a gunyolódókra. Ököllet, körömmel, foggal esik nekik — de a esufolódók többen vannak és hangos kacagással gyürik le a berzenkedőt. Könyörtelen kárommal esipkedik tovább míg végre a magányos fiu kénytelen visszavonulni, valósággal elbujni előlük, csakhogy békében hagyják.

Igy válik szokásává, hogy meghuzódjon valami sarokban, vagy kertszögletben és beletemetkezzék egy-egy könyvbe, mintha pajtások, játék és más hiu dolog a világon sem volna. Egyetlen barátja van, aki sohasem bántja és sohasem neveti ki, egy Bourrienne nevű osztálytársa — későbbi magán-titkára, — akivel néha még szót válthat, anélkül, hogy kigunyolástól kellene tartania. De még Bourrienne-nek sem árulja el az igazi okot, ami miatt lehetőleg félrehuzódik minden társaságtól. Csak sok-sok esztendővel később, már esászár korában tett említést egyszer Caulaincourt miniszternek erről a fájdalmas pontjáról életének:

— Brienneben én voltam a legszegényebb valamennyi iskolástársam között... Ne kik mindig volt zsepéznük, nekem soha. De büszke természet voltam és mindent elkövettem, hogy szegénységemet senki se vesse észre. Így aztán sohasem volt kedvem együtt nevetni, együtt szórakozni a többiekkel...

— És van még valami — amit azonban még Caulaincourtnak sem árul el. Az, hogy nem tartotta magát franciának!

Addig gunyolják korzikai származását, korzikai kiejtése miatt, míg a fiatal fiuban felgomolyog a dac és odavágja:

(Folytatása következik)